

budimex

Raport
Odpowiedzialności
Społecznej

2010

lokalna
społeczność

oszczędność
surowców

miejsce
pracy

ochrona
środowiska

wskaźniki
finansowo-
ekonomiczne

Budujemy **dobre** relacje

Wstęp [1.2, 2.10, 3.5, 3.6, 3.7, 4.8, 4.15, 4.16, 4.17]

Budimex a gospodarka [EC8]

Wytworzona wartość ekonomiczna [EC1, EC6, EC7]

Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwo budowanych obiektów [PR1]

Inwestycje a lokalna biosfera [EN11, EN12, EN14, EN15, EN23]

Optymalizacja i racjonalne wykorzystanie zasobów [EN1, EN2, EN22]

Inwestycje a lokalne społeczności [SO1]

Raport Odpowiedzialności Społecznej

Bezpieczeństwo pracy [LA7, LA8, LA9]

Zapobieganie działaniom nieetycznym [4.13, EC5, HR1, HR2, HR4, HR5, HR6, HR7, LA1, LA2, LA5, LA13, LA14, SO2, SO3, SO4, SO5, SO6]

Struktura własnościowa [2.6]

Działalność biznesowa i struktura Grupy Budimex [2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9]

Skala działalności [2.8]

Zarząd [4.1, 4.2, 4.3, 4.5, LA13]

Rada Nadzorcza [4.5, 4.6, 4.7, 4.9, 4.10]

Walne Zgromadzenie [4.4]

System kontroli wewnętrznej [1.2]

Niezależny raport z usług poświadczających dotyczący „Raportu odpowiedzialności społecznej 2010” Budimex S.A.

Do Zarządu Budimex S.A.

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z warunkami naszej Umowy z dnia 6 września 2011 r. („Umowa”) zawiązanej w celu udzielenia ograniczonego poświadczenia dotyczącego Raportu odpowiedzialności społecznej 2010 („Raport CSR 2010”) na rzecz kierownictwa Budimex S.A. („Spółka”).

Odpowiedzialność Zarządu

Za sporządzenie Raportu CSR 2010 zgodnego z wymogami poziomu „B+” Wytocznych do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju w wersji 3.0 („Wytocznych GRI G3”) opublikowanych przez Global Reporting Initiative odpowiedzialny jest Zarząd Spółki.

Identyfikacja kryteriów i opis przedmiotu

Zarząd Spółki sporządził Raport CSR na podstawie Wytocznych GRI G3 (kryteriów sprawozdawczych).

Raport CSR 2010 przedstawia informacje na temat zrównoważonego rozwoju Spółki w zakresie danych ilościowych i jakościowych w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r..

Nasza odpowiedzialność

Naszym zadaniem było wyciągnięcie wniosków na temat Raportu CSR 2010. Zastosowane procedury zostały przez nas wybrane według własnego uznania i obejmują ocenę ryzyka istotnego zniekształcenia wybranych danych.

Podsumowanie wykonanych prac

Zrealizowaliśmy zlecenie zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badanie lub przegląd historycznych informacji finansowych” („ISAE 3000”). Przeprowadzone przez nas procedury obejmowały przede wszystkim:

- Ocenę wystarczalności i zastosowania kryteriów sprawozdawczych w niezbędnym zakresie;
- Ocenę struktury i skuteczności istotnych mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zbierania i przetwarzania danych zawartych w Raporcie CSR 2010;

*PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.,
Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
T: +48 (22) 523 4000, F: +48 (22) 523 4040, www.pwc.com*

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, pod numerem KRS 000004655. NIP 526-021-02-28. Kapitał zakładowy wynosi 10.363.900 złotych. Siedzibą Spółki jest Warszawa, Al. Armii Ludowej 14.

- Weryfikację informacji zawartych w Raporcie CSR 2010 w oparciu o rozmowy z odpowiednimi członkami kierownictwa Spółki oraz procedury analityczne mające na celu ustalenie wiarygodności dokumentacji będącej podstawą sporządzenia raportu.

W przypadku zlecenia mającego na celu udzielenie umiarkowanego poświadczenia procedury zbierania dowodów są bardziej ograniczone niż w przypadku zlecenia mającego na celu udzielenie wystarczającego poświadczenia, w związku z tym uzyskuje się mniejszą pewność niż w przypadku zlecenia mającego na celu udzielenie wystarczającego poświadczenia.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody są wystarczające i odpowiednie do wydania poniższego wniosku.

Wniosek

Na podstawie przeprowadzonych procedur nie stwierdziliśmy niczego, co wskazywałoby, że Raport CSR 2010 nie jest, we wszystkich istotnych aspektach, zgodny z poziomem „B+” Wytucznych GRI G3.

Ograniczenie zastosowania i dystrybucja

Niniejszy raport został przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. („PwC”) dla Budimex S.A. w odniesieniu do zapisów Umowy pomiędzy PwC a Spółką.

PwC nie przyjmuje w związku z tym raportem żadnej odpowiedzialności (umownej, deliktowej (w tym za zaniechanie) ani innej) wobec żadnych z osób innych niż Budimex S.A.. Odpowiednio, niezależnie od formy działań, czy to w kontrakcie, umowie deliktowej ani innej, w zakresie dopuszczalnym przez prawo, PwC nie przyjmuje w związku z tym raportem żadnego rodzaju odpowiedzialności a także nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za konsekwencje wynikające z raportu dla jakiegokolwiek osoby (za wyjątkiem Spółki, na zasadach wskazanych powyżej) bądź za jakąkolwiek decyzję podjętą bądź niepodjętą na podstawie niniejszego raportu.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do naszego raportu z usług poświadczających, chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na fakt, że Raport CSR 2010 powinien być odczytywany łącznie z Wytuczynymi GRI G3.

Niniejszy niezależny raport z usług poświadczających jest przeznaczony wyłącznie do użytku Zarządu Budimex S.A. i dotyczy wyłącznie Raportu CSR 2010. Nie należy go wykorzystywać w żadnych innych celach.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.
Warszawa, 25 października 2011 r.

Budujemy dobre relacje

lokalna
społeczność

oszczędność
surowców

miejsce
pracy

ochrona
środowiska

wskaźniki
finansowo-
ekonomiczne

Od kilku lat staramy się włączyć zasady zrównoważonego rozwoju w strategię działania **Grupy Budimex**.

Zdajemy sobie sprawę, że koncepcja zrównoważonego rozwoju nie jest dodatkową opcją do podstawowej działalności firmy, ale sposobem na zarządzanie przedsiębiorstwem, który może przynieść konkretne i wymierne korzyści o stricte biznesowym charakterze.

[1.1]

Szanowni Państwo,

W ubiegłym roku Budimex podjął wiele działań mających na celu zintegrowanie społecznej odpowiedzialności ze strategią biznesową spółki. Chcąc publicznie potwierdzić nasze długoterminowe zobowiązanie do kierowania się w działalności biznesowej zasadami społecznej odpowiedzialności, Budimex, jako pierwsza w Polsce duża firma z sektora budowlanego, przystąpił do inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ „Global Compact”. Od chwili podjęcia tego zobowiązania zrealizowaliśmy szereg działań służących zrównoważonemu rozwojowi naszej firmy. Przyjęliśmy dokument określający Politykę CSR wraz z celami Grupy Budimex na lata 2011-2012.

Jako jedna z największych firm budowlanych w Polsce musieliśmy zmierzyć się z wieloma ciekawymi wyzwaniem zwanymi z odpowiedzialnością społeczną. W szkołach znajdujących się w sąsiedztwie realizowanych przez Budimex kontraktów uruchomiliśmy autorski program społeczny „Domofon ICE”, który promuje wśród dzieci z klas 0-3 zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym i dodatkowo wyposaża najmłodszych uczniów w karty ICE (In Case of Emergency).

Przyjęliśmy Kodeks Etyki obowiązujący w całej Grupie Budimex oraz powołaliśmy Komisję ds. Etyki, która stoi na straży respektowania zapisów Kodeksu.

Zobowiązaliśmy wszystkich naszych kontrahentów do przestrzegania zasad związanych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu, wprowadzając do wzorów umów odpowiednie zapisy odnoszące się do integralności etycznej, poszanowania praw człowieka, relacji z pracownikami i pomiędzy pracownikami oraz poszanowania środowiska naturalnego.

Przeprowadziliśmy pierwszą w historii naszej firmy akcją wolontariatu pracowniczego. Pod hasłem „Łopata zamiast quada” ponad 200 pracowników Budimeksu podjęło się pracy fizycznej na rzecz ośrodka dla dzieci z ubogich rodzin w Rybakach niedaleko Olsztyna.

Usprawniliśmy działania związane z ochroną środowiska: wdrożyliśmy projekt zagospodarowania odpadów przy budowie autostrady A1 wykraczający daleko poza wymogi kontraktowe; przy budowie Drogowej Trasy Średnicowej w Zabrze zastąpiliśmy surowce naturalne w postaci kruszywa pozyskiwanego z kamieniołomów alternatywnymi materiałami będącymi pozostałością pokopalnianą i pohutniczą.

Nasze starania zostały docenione przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie, która włączyła Budimex do RESPECT Indeksu – pierwszego w Europie Środkowo-Wschodniej indeksu giełdowego skupiającego akcje firm odpowiedzialnych społecznie.

Naszą ambicją jest kierowanie się we wszystkich podejmowanych działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Chcemy być firmą odpowiedzialną społecznie zarówno wobec naszych klientów i pracowników, akcjonariuszy i społeczności lokalnych w obrębie prowadzonych przez nas inwestycji, jak i środowiska naturalnego. Jestem przekonany, że czeka nas wiele wyzwań wynikających z potrzeby zrównoważonego rozwoju Budimeksu, ale nie mam wątpliwości, że wybraliśmy właściwą drogę rozwoju naszej firmy.

Dariusz Blocher

prezes Zarządu Budimeksu SA

Wstęp

[4.8]

Zrównoważony rozwój i odpowiedzialne zarządzanie są nierozdzielnie związane z misją Budimeksu: „Naszą misją jest realizacja inwestycji budowlanych – w tym przedsięwzięć deweloperskich – w sposób godny lidera rynku, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zasad etyki, dbałością o satysfakcję klientów oraz komfort użytkowników, które osiągniemy dzięki profesjonalizmowi i pasji budowania, wysokiej efektywności działania, a także partnerskim relacjom z dostawcami i podwykonawcami.”

Łączy ona w sposób nierozdzielny nastawienie na efektywność biznesową z odpowiedzialnością wobec otoczenia. Wiele mówi się na rynku o tym, że społeczna odpowiedzialność powinna być elementem biznesu, a nie jego peryferiami. Wiele firm to deklaruje, w tym także Budimex. Niemniej same deklaracje nie wystarczą, ważne są konkretne procedury, działania i wyniki, które sprawiają, że odpowiedzialne zarządzanie staje się faktem. Temu właśnie poświęcony został niniejszy raport.

[1.2]

Budimex chce, by społeczna odpowiedzialność była rzeczywistym elementem zarządzania, a nie jak się to często dzieje w biznesie, elementem szeroko pojętej działalności wizerunkowej. Nie jest to jednak łatwa droga, na kroczącą nią firmę czyhają rozmaite trudności, pułapki, a także potencjalne porażki. Ważne, by uczyć się na nich i konsekwentnie dążyć do celu.

Sukcesywnie i świadomie realizowane działania sprawiają, że z roku na rok, społecznie odpowiedzialne podejście staje się coraz bardziej kompleksowe. Najlepszą miarą docenienia tego faktu przez rynek było włączenie Spółki przez GPW w Warszawie do RESPECT Index, czyli do wąskiego i prestiżowego grona przedsiębiorstw notowanych w indeksie spółek społecznie odpowiedzialnych.

[1.2]

W dzisiejszym świecie, w tym także w branży, w której działa Budimex, na obszary typowych ryzyk biznesowych (ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności), nakładać zaczynają się inne ryzyka, związane z aspektami społecznymi i środowiskowymi prowadzonej działalności. Spółki Grupy Budimex świadczące usługi budowlane od wielu lat monitorują ryzyka techniczne, organizacyjne, prawne i finansowe związane z planowaniem i bieżącym przebiegiem prac na poszczególnych kontraktach. Pomimo wprowadzonych mechanizmów kontrolnych i zabezpieczeń na ostateczny wynik finansowy konkretnej inwestycji może wpłynąć niekorzystnie:

- wzrost cen materiałów budowlanych, ropopochodnych i energii,
- wzrost cen usług podwykonawców, wzrost kosztów zatrudnienia pracowników, opóźnienia w terminowym wykonaniu lub niedostateczna jakość robót podwykonawców,
- opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji administracyjnych,
- zmiana zakresu robót bądź technologii uzgodnionych w umowach,
- niekorzystne warunki pogodowe lub gruntowe.

Na ryzyka te nakłada się niepewność związana ze wspomnianymi aspektami oddziaływania społecznego i środowiskowego. Mogą one być źródłem ryzyka, ale dobrze zarządzane, mogą stanowić unikalny wyróżnik firmy i szansę. Dlatego też, o czym będzie mowa dalej, menedżerowie Budimeksu ponownie zidentyfikowali kluczowe obszary oddziaływania firmy na otoczenie. Tylko takie zarządcze podejście do społecznej odpowiedzialności ma szansę zainteresować inwestorów i partnerów biznesowych.

[4.15]

Włączenie spółki po raz pierwszy do RESPECT Index było wyrazem uznania dla dotychczasowych działań, ale też ogromnym wyzwaniem, jak i zobowiązaniem wobec rynku. Dlatego też w ostatnim roku podjęto w Budimeksie szereg działań dotyczących CSR o charakterze stricte zarządczym, w tym m.in.:

- stworzono i upubliczniono Politykę CSR na lata 2011-2012, ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w niej mierzalnych celów,
- poddano ocenie menedżerów poszczególne kategorie wpływu spółek Grupy Budimex na otoczenie społeczne i środowiskowe, włączając w to obszary objęte ww. Polityką CSR: oceniali oni w sposób anonimowy i niezależny od siebie istotność poszczególnych kategorii dla otoczenia, dla stabilności biznesu Grupy, jak również mieli okazję wypowiedzieć się na temat skuteczności działań Firmy w tych obszarach,
- dokonano aktualizacji map interesariuszy w oparciu o wiedzę menedżerów z różnych obszarów funkcjonalnych przedsiębiorstwa.¹

[4.16]

Wyżej opisane działania poprzedziły publikację niniejszego raportu i pomogły określić jego zawartość. Jest to trzeci raport społeczny publikowany przez Budimex. Pierwszy powstał po roku 2008. Był to, podobnie jak raport opublikowany po roku 2009, raport bardzo syntetyczny, opracowany na poziomie zgodności „C” z wytycznymi GRI (3.0).

Obecny raport jest raportem szerszym, dodatkowo poddany niezależnej weryfikacji audytora, przygotowanym na poziomie „B+” (3.1). Transparentność i dostarczanie bardziej kompleksowej informacji otoczeniu, poprzez coraz doskonalsze raportowanie wyników niefinansowych, jest świadomym działaniem wynikającym z zarządczego podejścia do CSR.

Wynika z chęci dostarczenia otoczeniu, w tym potencjalnym inwestorom, rzetelnej i możliwie pełnej informacji na temat Budimeksu, tak by podejmowali oni decyzje inwestycyjne w oparciu o kompleksową ocenę obrazu Spółki. Raport ma być również punktem wyjścia do podjęcia bardziej kompleksowego dialogu z interesariuszami, o którym mowa w Polityce CSR, a którego ostateczna forma zostanie dopiero wypracowana. To krok, który uczyniłby bardziej efektywnym zarządzanie obecnie prowadzonym dialogiem operacyjnym z partnerami biznesowymi, inwestorami, pracownikami i związkami zawodowymi oraz uczestnikami procesu wydawania decyzji inwestycyjnych.

¹ Lista interesariuszy znajduje się w Załączniku.

[1.2, 3.5, 4.17]

Menedżerowie, włączeni w proces oceny wpływu spółki na otoczenie i oczekiwań tegoż otoczenia wobec Spółki, za szczególnie istotne z punktu widzenia wyników ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, uznali na początku 2011 r.:²

- zarządzanie jakością i kwestię bezpieczeństwa budowanych obiektów dla ludzi,
- bezpieczeństwo i higienę pracy, zapobieganie wypadkom,
- wpływ inwestycji na biosferę, zwłaszcza na terenach cennych przyrodniczo,
- optymalizację zużycia paliw, energii oraz surowców i materiałów,
- relacje z lokalnymi społecznościami, w których realizowane są inwestycje,
- prewencję działań nieetycznych.

Obszary te w znacznym stopniu pokrywają się z celami Polityki CSR na lata 2011-2012. One, w oczach menedżerów, stanowić mogą źródło ryzyka, ale również i element wyróżniający Budimex wśród firm branży. Dlatego też kluczowym jest zaprezentowanie otoczeniu działań, jakie Budimex podejmuje właśnie w tych obszarach. Im też poświęcono najwięcej miejsca w niniejszym raporcie. Inne, uznane za mniej istotne, zostały omówione mniej dokładnie.

² Ocena odbyła się już w roku 2011 i podsumowywała działania z roku poprzedniego.

“

Jestem pod dużym wrażeniem, naprawdę. Miło było słyszeć, jak świadomość kadry menedżerskiej zmienia się w stronę rzeczywistego przekonania o roli społecznej odpowiedzialności w biznesie.

dr Bolesław Rok

Centrum Etyki Biznesu, Akademia Koźmińskiego, badanie CSR Impact

”

[3.6, 3.7]

Niniejszy raport koncentruje się na wynikach społecznych i środowiskowych najważniejszych spółek Grupy Budimex (Budimex SA, Budimex Nieruchomości Sp. z o.o., Budimex Danwood Sp. z o.o, Mostostal Kraków SA). Generują one większość miejsc pracy i przychodów grupy kapitałowej, na której czele stoi Budimex SA. Ze względu na konieczność zwięzłego przedstawienia obrazu Grupy niektóre, mniej istotne (materialne) działania, zwłaszcza małych podmiotów są w nim pomijane.

Ze względu na fakt, że 94% przychodów generowanych jest w Polsce, raport opisuje głównie działania w Polsce, prezentując działania poza Polską wyłącznie w tych obszarach CSR, w których działalność ta jest istotna. W przypadku, w którym jakieś dane w raporcie zostały zaprezentowane w sposób węższy, niż powyżej opisany, zostało to każdorazowo wyraźnie oznaczone.

Cele Polityki CSR na lata 2011-2012

1. Wykorzystanie nowoczesnych kanałów komunikacji z inwestorami – 2011 r.
 - a. **Aktywna sekcja relacji inwestorskich na stronach www Giełdy**
2. Wdrożenie Kodeksu Etyki w całej Grupie Budimex i doprowadzenie do jego egzekwowania – 2011 r.
3. Dokumentowanie zgłoszeń dot. naruszenia Kodeksu – 2011 r.
4. Przeprowadzenie oceny dostawców pod kątem etycznym i środowiskowym: 3-5 audytów w roku realizowanych przy pomocy ankiet kwalifikacyjnych dostawców – 2011 r.
5. Rozpoczęcie regularnej komunikacji ze wszystkimi zidentyfikowanymi grupami interesariuszy – 2012 r.
 - a. **Wdrożenie regularnej komunikacji z następującymi grupami:**
 - I. dostawcy – 2012 r.
 - II. podwykonawcy – 2012 r.
 - III. techniczne organizacje naukowe / naukowcy – 2011 r.
6. Wdrożenie polityki środowiskowej w całej Grupie Budimex – 2011 r.
7. Wdrożenie w Budimeksie Nieruchomości systemu identyfikacji istotnych aspektów środowiskowych – 2011 r.
8. Dokumentowanie zmniejszenia zużycia surowców i materiałów w wyniku wdrażania zmian technologicznych (value engineering) – 2011 r.
9. Udokumentowane zmniejszenie średniego zużycia paliwa na jeden samochód we flocie osobowej (dmc 3,5 t) o 8% - 2011 r.
10. Wdrożenie w Budimeksie Danwood wykraczającego poza wymogi prawne zagospodarowywania odpadów – 2011 r.
11. Zmniejszenie liczby wypadków przy pracy o 15% - 2011 r.
12. Przeprowadzenie badań opinii pracowników w całej Grupie – 2012 r.
 - a. **Objęcie badaniami pracowników Budimeksu Danwood i Mostostalu Kraków**
13. Wdrożenie Kodeksu Etyki Reklamy w całej Grupie – 2011 r.

Grupa Budimex – stan na 31.12.2011³

Budimex SA to notowana od 1995 roku na warszawskiej GPW jedna z największych firm branży budowlanej w Polsce, zarządzająca Grupą Budimex. Istnieje od 40 lat, a realizacje firmy można spotkać w kilkudziesięciu krajach na trzech kontynentach. Dziś koncentruje swoją działalność na dynamicznie rozwijającym się rynku polskim. Działa zarówno na rynku budowlanym i deweloperskim. W listopadzie 2009 r. została przeprowadzona fuzja Budimeksu SA z Budimeksem Dromeksem SA – spółką generalnego wykonawstwa Grupy Budimex.

Budimex Nieruchomości Sp. z o.o. (100%)

Zadaniem Budimeksu Nieruchomości jest prowadzenie działalności deweloperskiej w największych miastach Polski: Warszawie, Krakowie i Poznaniu. Spółka koncentruje się na budowie dobrych jakościowo mieszkań, szczególną uwagę poświęcając dopasowaniu produktu do aktualnych trendów na rynku. Dbalność o perfekcyjne przygotowanie planów mieszkań oraz interesująca architektura przekładają się na dobre wyniki sprzedaży i uznanie klientów.

Budimex Danwood Sp. z o.o. (100%)

Budimex Danwood z siedzibą w Bielsku Podlaskim zajmuje się projektowaniem, produkcją i montażem jednorodzinnych domów o konstrukcji drewnianej. Posiada wieloletnie doświadczenie zdobyte na rynkach zagranicznych i w Polsce. Domy marki DANWOOD HOUSE znane są przede wszystkim w Niemczech, Austrii i Wielkiej Brytanii, a w ostatnim czasie także na rynku polskim.

Mostostal Kraków SA (100%)

Mostostal Kraków jest specjalistyczną firmą budowlaną oferującą usługi w zakresie wykonawstwa i montażu wszelkiego rodzaju konstrukcji stalowych oraz montażu urządzeń głównie dla przemysłu cementowo-wapienniczego, energetycznego, hutniczego i chemicznego.

Inne podmioty Grupy Budimex (nie uwzględnione w niniejszym raporcie): **Budimex Bau mbH** (100%), **Budimex Budownictwo Sp. z o.o.** (100%), **Centrum Konferencyjne Licheń Sp. z o.o.** (100% - sprzedana w maju 2011 r.), **Budimex Sygnity SA sp.j.** (67%), **Elektromontaż Poznań SA** (30,78%), **PPHU Promos Sp. z o.o.** (26,1%), **Budimex SA Ferrovia SA sp.j.** (50%), **Autostrada Południe SA** (5%)

³ Jest to struktura schematyczna - szczegółową strukturę organizacyjną wraz ze wskazaniem powiązań kapitałowych można znaleźć w „Sprawozdaniu z działalności Grupy za rok 2010” dostępnym na www.budimex.pl.

Nagrody i wyróżnienia

[2.10]

W 2010 roku działalność Grupy Budimex wielokrotnie spotkała się z uznaniem organizatorów konkursów, rankingów i plebiscytów:

W konkursie „**Giełdowa Spółka Roku**” organizowanym przez „Puls Biznesu” Budimex zajął drugie miejsce w kategorii Kompetencje Zarządu.

Redakcja miesięcznika „Polish Market” oraz Instytut Nauk Ekonomicznych PAN wyróżnili po raz kolejny Budimex tytułem „**Perła Polskiej Gospodarki**” za konsekwentną realizację polityki i strategii przedsiębiorstwa oraz pozycję lidera wśród najbardziej dynamicznych i najbardziej efektywnych przedsiębiorstw w Polsce.

Pod patronatem dziennika „Rzeczpospolita” w 2010 r. została zorganizowana 6 edycja konkursu „**Solidny Pracodawca**”. Po raz pierwszy tytuły zostały przyznane w kategoriach branżowych. Budimex jako jedyna firma z branży budowlanej w Polsce otrzymał tytuł Solidny Pracodawca Roku Branży Budowlanej 2009.

Budimex zdobył główną nagrodę w konkursie „**Polski cement w architekturze**” za najlepszą realizację z użyciem technologii żelbetowej. Wyróżnionym budynkiem jest gmach Sądu Okręgowego w Katowicach.

Państwowa Inspekcja Pracy przyznała Budimeksowi drugie miejsce w konkursie „**Bezpieczna Budowa 2010**” za budowę osiedla Arboretum w Łodzi.

Jak co roku obiekty realizowane przez Budimex znalazły się w finale konkursu „**Budowa Roku**”, organizowanym przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa we współpracy z Ministerstwem Infrastruktury. Nagrodę I stopnia zdobył zespół budynków biurowych Radwar Business Park w Warszawie, a także dwa kontrakty drogowe: droga ekspresowa S5 i S10 na odcinku Węzeł Stryszek – Węzeł Białe Błota oraz Węzeł Murckowska w Katowicach.

Budimex Nieruchomości otrzymał 3 **nagrody II stopnia** za warszawskie osiedla: Idzikowskiego, Olbrachta II oraz Berberysowe Ogrody. W tym samym konkursie Budimeksowi przyznano za realizację jeszcze cztery **nagrody II stopnia i jedną III stopnia**.

Budimex znalazł się w gronie spółek nominowanych do nagrody „**Gazety Giełdy Parkiet**” w kategorii **SPÓŁKA ROKU 2010**.

W zorganizowanym przez „Gazetę Giełdy Parkiet” rankingu „**Perły Polskiej Giełdy**” Budimex uplasował się na pierwszym miejscu w kategorii spółek o największym kwotowym przyroście wyników i kapitalizacji oraz w kategorii firm o największym kwotowym wzroście biznesu. W głównym rankingu najbardziej dynamicznych spółek Budimex zajął 8. miejsce. W rankingu sektorowym, obejmującym przemysł i budownictwo, firma znalazła się na 3. miejscu.

Budimex został wyróżniony prestiżowym tytułem **Business Superbrand 2010** w kategorii Business Development w trzeciej na polskim rynku edycji konkursu na najsilniejsze marki B2B.

Podczas VIII edycji Międzynarodowych Targów Infrastruktury Miejskiej i Drogowej Infrastruktura 2010 minister Cezary Grabarczyk przyznał Budimeksowi pierwsze miejsce w prestiżowym konkursie o **nagrodę Ministra Infrastruktury w kategorii inwestycje infrastrukturalne** za inwestycję: droga ekspresowa S5 i S10 na odcinku Węzeł Stryszek – Węzeł Białe Błota.

BUDIMEX a gospodarka

[EC8]

Strategia biznesowa Budimeksu zakłada koncentrację na rynku krajowym, co będzie oznaczało bezpośrednie i pośrednie korzyści dla lokalnego rynku. Bezpośrednie, bo wytworzona wartość ekonomiczna, np. w postaci zakupów u krajowych dostawców, płatności wynagrodzeń i podatków, będzie pozostawała w kraju. Pośrednie, bo efekty realizowanych prac będą przyczyniały się do modernizacji kraju i wzrostu konkurencyjności rodzimej gospodarki.

Przykładowo, Budimex jest dziś w gronie kluczowych wykonawców infrastruktury drogowej w Polsce. Firma zamierza również utrzymywać rentowną działalność poza granicami kraju.

Eksport usług, głównie na rynek niemiecki, sprawia, że znaczna część wypracowanej wartości ekonomicznej jest transferowana do Polski.

Cele biznesowe zakładają, że Grupa Budimex będzie wciąż aktywnym graczem we wszystkich sektorach rynku. Wraz ze spodziewanym spadkiem liczby zamówień w drogownictwie, zamierza silnie postawić na rozwój działalności na rynku budownictwa kolejowego i przemysłowego. Wszystkie te obszary są niezmiernie ważne ze społecznego punktu widzenia, ponieważ wieloletnie zaniedbania inwestycyjne, osłabiają obecnie pozycję konkurencyjną polskiej gospodarki.

Wytworzona wartość ekonomiczna

[EC1]

Wartość ekonomiczna wytworzona w 2010 r. przekroczyła 4,5 mld zł, a 679 mln zł zostało zakwalifikowane jako wartość ekonomiczna zatrzymana. Kwota 3,8 mld zł została podzielona, czyli tak naprawdę powróciła do społeczeństwa w postaci płatności na rzecz podwykonawców i dostawców, wynagrodzeń pracowników i podatków (+16%).

Warto w tym miejscu nadmienić, że inwestycje w społeczność w stosunku do roku 2009 wzrosły o blisko 70%. Pół miliona złotych zostało przykładowo poprzez Caritas przekazane na ratowanie świetlicy w jednej z miejscowości, która ucierpiała podczas powodzi, i w okolicy której Budimex realizował jedną z inwestycji.

	2009	2010	Zmiana %
Bezpośrednio wygenerowana wartość ekonomiczna	3,40 mld zł	4,52 mld zł	34,7%
Przychody	3,40 mld zł	4,52 mld zł	34,7%
Podzielona wartość ekonomiczna	3,31 mld zł	3,85 mld zł	16,3%
Koszty operacyjne	2,53 mld zł	2,91 mld zł	15,0%
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	519,90 mln zł	542,27 mln zł	4,3%
Płatności na rzecz inwestorów	156,47 mln zł	202,03 mln zł	29,1%
Płatności na rzecz państwa	125,02 mln zł	188,80 mln zł	51,0%
Inwestycje w społeczność	0,61 tys zł	1,03 mln zł	67,8%
Wartość ekonomiczna zatrzymana (wyliczona jako wartość ekonomiczna wytworzona po pomniejszeniu o wartość ekonomiczną podzieloną)	92,86 mln zł	679,44 mln zł	631,7%

Największą pozycją, składającą się na podzieloną wartość ekonomiczną, są koszty operacyjne. W znacznym stopniu są to wydatki na usługi podwykonawców oraz zakup materiałów, surowców oraz energii. Udział żadnego z dostawców materiałów lub usług nie przekroczył 10% wartości sprzedaży Grupy Budimex.

Warto wspomnieć, że w 2010 roku nie nastąpiły istotne zmiany w źródłach zaopatrzenia budów. Budowanie długoterminowych relacji sprzyja zarówno Firmie, jak i daje szanse rozwoju jej partnerom biznesowym.

[EC6]

Specyfika prowadzonej działalności sprawia, że kluczowymi dostawcami są podmioty lokalne, tj. działające na terenie Polski, często wręcz w rejonie realizacji kontraktu. Tym samym wytwarzana wartość pozostaje w kraju i sprzyja rozwojowi lokalnemu.

Najważniejszymi kontrahentami w roku 2010 były podmioty, takie jak: Lotos Asphalt Sp. z o.o. (asfalty drogowe), Cemex Polska Sp. z o.o. (kruszywa, cement), Orlen Asphalt Sp. z o.o. (asfalty drogowe), Ulma Construcción SA (wynajem szalunków), Dolnośląskie Surowce Skalne SA (kruszywa), Stalprodukt SA (bariery stalowe drogowe, bariery i barieroportowe mostowe), Peri Polska Sp. z o.o. (wynajem szalunków), Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o.o. (kruszywa), Górnicze Zakłady Dolomitowe SA (kruszywa), Lotos Paliwa Sp. z o.o. (olej opałowy), Viacon Polska Sp. z o.o. (przepusty drogowe, geosiatki, geotekstylii), Nordkalk. Sp. z o.o. (kruszywa), Śląskie Kruszywa Naturalne Sp. z o.o. (kruszywa), Silos Sp. z o.o. (kruszywa), Francisco Ros Casares Sp. z o.o. (stal zbrojeniowa, zbrojenia stalowe).

Niepisana regułą nie jest jednak pozyskiwanie surowca polskiego, lecz surowca lokalnego. W praktyce najczęściej oznacza to właśnie surowiec polski. Niemniej w przypadku Budimeksu Danwood,

Budimex SA jest od lat jednym z naszych najważniejszych partnerów handlowych. To dobra i rozwijająca się z roku na rok współpraca, która przynosi obu naszym przedsiębiorstwom wymierne korzyści.

Leszek Stokłosa
prezes zarządu spółki
LOTOS Asphalt

którego domy w około 90% budowane są na terenie Niemiec, głównymi dostawcami drewna są firmy niemieckie. Dodatkowo wiąże się to również z faktem, że Budimex Danwood jest w Niemczech członkiem Stowarzyszenia Producentów Domów Drewnianych, które ma swoich certyfikowanych dostawców (m.in. drewna), których rekomenduje producentom domów. Respektowanie tych rekomendacji jest wyrazem szacunku dla lokalnego rynku i obowiązujących na nim niepisanych norm.

Kontrahenci

LOTOS Asphalt

Stalprodukt S.A.

ULMA

PERI

ViaCon

Nordkalk

[EC7]

Kadra Grupy Budimex to Polacy. Stanowią oni praktycznie 100% kadry kierowniczej, jak i pracowników operacyjnych. Dotyczy to również oddziałów zagranicznych, które bazują również na polskich pracownikach i w oparciu o ich wysokie kwalifikacje budują przewagę konkurencyjną.

Pojedynczy obcokrajowcy, reprezentują inwestora strategicznego w organach władzy spółek. Takimi wyjątkami są zarządy Budimeksu SA i Budimeksu Nieruchomości SA, w których zasiada odpowiednio po jednym przedstawicielu hiszpańskiego udziałowca.

Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwo budowanych obiektów

[PR1]

Grupa Budimex wdraża nowoczesne, efektywne i bezpieczne dla środowiska naturalnego rozwiązania technologiczne. Działa w oparciu o międzynarodowe standardy zarządzania. Świadczy najwyższej jakości usługi dopasowane do potrzeb Klientów, minimalizując ujemne oddziaływanie na otoczenie przyrodnicze, a także gwarantując bezpieczeństwo użytkowania obiektów.

Przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych stosowany jest Zintegrowany System Zarządzania, obejmujący w przypadku Budimeksu SA: system zarządzania jakością wg PN-EN ISO 90001, system zarządzania środowiskowego wg PN-EN ISO 14001, system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg PN-N 18001 oraz system zapewnienia jakości oparty na wymaganiach natowskiego standardu AQAP 2110. Wdrożenie tych systemów zostało potwierdzone certyfikacją przeprowadzoną przez renomowane podmioty. Dodatkowo firma posiada również wydany przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów certyfikat zakładowej kontroli produkcyjnej mieszanek mineralno-asfaltowych.

Również Mostostal Kraków w kwietniu 2009 r. zakończył proces wdrażania Zintegrowanego Systemu Zarządzania obejmującego zarządzanie jakością wg

PN-EN ISO 9001, środowiskiem wg PN-EN 14001 oraz bezpieczeństwem i higieną pracy wg PN-N 18001, co zostało potwierdzone wydanym przez TÜV NORD Certyfikatem.

Posiada też szereg certyfikatów i uprawnień w zakresie wytwarzania, montażu i remontów konstrukcji stalowych, urządzeń ciśnieniowych i dźwigniowych, budowy mostów drogowych i kolejowych oraz do prowadzenia prac spawalniczych, wykonywania badań niszczących i nieniszczących, szkolenia i egzaminowania spawaczy wydanych m.in. przez Urząd Dozoru Technicznego, Universität (TH) Karlsruhe, Instytut Spawalnictwa, Ministerstwo Infrastruktury i Polską Izbę Konstrukcji Stalowych.

Budimex Danwood nie tylko uzyskał certyfikat ISO 9001, a produkty spełniają wymagania jakościowe norm unijnych i polskich, ale również poza nie wykraczają.

Domy znajdujące się w ofercie firmy, budowane są z drewna pozyskiwanego z dobrze zarządzanych lasów – w zgodzie z wytycznymi zrównoważonej gospodarki leśnej. Budimex Danwood posiada również certyfikat wymagany dla domów pasywnych.

Warto też wspomnieć, że Budimex Nieruchomości od ponad 10 lat jest wyróżniany Certyfikatem Dewelopera, który jest przyznawany przez Polski Związek Pracodawców Budownictwa. Jest również członkiem Polskiego Związku Firm Developerskich, a tym samym przestrzega kodeks dobrych praktyk PZFD. Inicjatorom obu przedsięwzięć przyświecała chęć uczynienia, dynamicznie rozwijającego się pod koniec lat 90. rynku deweloperskiego, bardziej odpowiedzialnym.

Konieczne było zadbanie o prawidłowy rozwój rzetelnego, fachowego i wiarygodnego polskiego rynku budowlanego. Budimex Nieruchomości, takich właśnie wartości w swojej działalności przestrzega. Gwarantuje to klientom wysoką jakość. Dobrą jej miarą może być to, że wszystkie inwestycje, a spółka wybudowała już około 6000 mieszkań, zostały oddane w terminie. Choć to tylko wywiązywanie się z danego klientowi słowa, nie jest ono obowiązującą praktyką na rynku deweloperskim.

Posiadane przez spółki Grupy certyfikaty potwierdzają ogromną wagę, jaką przywiązuje ona do jakości na każdym kroku swojego działania. Staranność, tak pod względem wykonawstwa, jak i zastosowanych materiałów, oznacza bezpieczeństwo oddawanych obiektów. Używane materiały budowlane spełniają wymogi norm technicznych oraz są

bezpieczne dla zdrowia i życia ludzi. Same obiekty, sposób ich zaprojektowania i wykonania również gwarantuje bezpieczeństwo użytkowania. W obiektach wybudowanych przez Budimex nigdy nie doszło do wypadku noszącego cechy katastrofy budowlanej.

Obowiązujące w Budimeksie, w ramach zintegrowanego systemu zarządzania jakością, procedury bardzo szczegółowo określają proces zarządzania jakością. Wyodrębniono w nim procedury dotyczące zarządzania jakością na budowach, w tym zarządzania jakością asfaltu i innych mieszanek. Określają one bardzo precyzyjnie odpowiedzialność poszczególnych osób, m.in. technologów i pracowników laboratoriów, w tym laboratoriów polowych. Definiują sposób prowadzenia monitoringu i badań laboratoryjnych stosowanych surowców.

Procedury opisują działania całościowo: poczynając od kryteriów i metod pozyskania materiałów, po kroki, jakie należy przedsięwziąć w przypadku zaobserwowania nieprawidłowości. Ten sam system zintegrowany definiuje również procedury dotyczące gwarancji, włączając w to przyjęcie reklamacji, jej analizę, ustalenie odpowiedzialności za wykrytą wadę, proces jej usuwania i ocenę jakości usunięcia usterki.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: Obwodnica Wyszkowa

Grupa Budimex była uczestnikiem konsorcjum, któremu powierzono budowę Obwodnicy Wyszkowa, stanowiącej fragment trasy S8. Po kilkunastu miesiącach od jej oddania do użytku, pod koniec 2009 r., Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zarzuciła wykonawcom popełnienie istotnych błędów inżynierskich.

Zasadniczym zarzutem była zbyt mała, w ocenie GDDKiA, zawartość asfaltu w nawierzchni, co może prowadzić do jej szybszego zużycia.

Badania, włączając w to zarówno badania własne, jak i niezależnego nadzoru inwestorskiego, którymi dysponuje Budimex, potwierdzają, że nawierzchnię zbudowano zgodnie ze sztuką budowlaną i dokumentacją techniczną.

Niemniej Budimex, będąc przekonany o prawidłowości przeprowadzonych prac i dobrej jakości zastosowanych materiałów, zadeklarował wydłużenie gwarancji, którą objęta jest inwestycja z pierwotnych 3 do 5 lat, a tym samym pokrycie potencjalnych kosztów napraw związanych z zarzucanymi błędami, które zdaniem firmy nie miały miejsca.

Inwestycje a lokalna biosfera

Zarządzanie kwestiami środowiskowymi przez Budimex SA odbywa się w oparciu o certyfikowany system zarządzania ISO 14001. W przypadku konkretnych inwestycji budowlanych reguluje je procedura „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, której celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania budów prowadzonych przez Budimex na środowisko naturalne.

Firma stawia sobie za cel uspołnienie polityki środowiskowej dla całej grupy kapitałowej. Planuje również wdrożyć system identyfikacji istotnych aspektów środowiskowych w Budimeksie Nieruchomości. Wśród celów strategii społecznej odpowiedzialności na najbliższe lata znalazły się też cele będące odzwierciedleniem oczekiwań dotyczących optymalizacji zużycia surowców i paliw.

W związku ze zwiększeniem zaangażowania w kwestie związane z ochroną środowiska, Firma powiększyła zespół zajmujący się problematyką środowiskową. W 2010 roku w zakresie działań środowiskowych, zostało przeszkolonych ok. 900 osób spośród kadry kierowniczej budów.

[EN12, EN14]

Realizacja inwestycji zawsze oznacza ingerencję w lokalną biosferę. Różnego rodzaju obiekty budowlane w jakimś stopniu mogą zakłócać rytm życia przyrody. O ile drewniane, ekologiczne domy Danwood, naruszają równowagę przyrodniczą w stopniu znikomym, o tyle nie można tego powiedzieć o budowlach przemysłowych i infrastrukturze.

Szczególnie istotne jest tu realizowanie inwestycji drogowych, włączając w to budowę autostrad, dróg szybkiego ruchu oraz linii kolejowych. Wprowadzają one podziały w ekosystemach, przegradzając naturalne ścieżki migracyjne zwierząt, odcinają je od żerowisk itp.

Planowanie ma kluczowe znaczenie. Popełnione na tym etapie ewentualne błędy, trudno potem wyeli-

minować. Odpowiednie zlokalizowanie przejść dla zwierząt tak, by pokrywały się z naturalnymi ścieżkami migracji, rozplanowanie nasadzeń roślinności naprowadzającej na nie zwierzyń, tworzenie stref ekotonowych w lasach wzdłuż tras, odpowiedni system odwadniający, ekrany dźwiękochłonne, ograniczające liczbę kolizji ptaków oświetlenie mostów, to tylko niektóre z możliwych rozwiązań technicznych, które wkomponowują obiekt w lokalną biosferę, a o których zaplanowaniu trzeba pomyśleć nim inwestycja zacznie być realizowana.

Budimex z reguły jest jedynie wykonawcą zleconych inwestycji drogowych. Dlatego też stosunkowo rzadko uczestniczy w projektowaniu samych tras, ustalaniu ich przebiegu i towarzyszącym temu konsultacjom społecznym i środowiskowym. Zdarzają się jednak wyjątki, jak planowana wg nowego przebiegu budowa Obwodnicy Augustowa, w przypadku której Grupa Budimex uczestniczy też w samym projektowaniu inwestycji, a co za tym idzie, w konsultacjach.

Najczęściej jednak firma odpowiedzialna jest za wybudowanie zaplanowanej już drogi w sposób zgodny z projektem opracowanym przez inwestora. Szczególną odpowiedzialnością, jaka spoczywa wówczas na wykonawcy, jest zachowanie najwyższej staranności w zakresie ochrony lokalnej biosfery na etapie budowy.

Tym samym obok realizowania przewidzianej projektem infrastruktury pro środowiskowej (np. przejścia dla zwierząt, siatki, ekrany dźwiękochłonne czy systemy odwodnienia i odprowadzania wód gruntowych do szczelnych rowów i separatorów), Firma zobowiązana jest do realizacji budowy w taki sposób, by była ona możliwie najmniej uciążliwa dla okolicznej przyrody.

Oczywiście staranne wykonanie urządzeń ekologicznych gwarantuje, że droga podczas eksploatacji, będzie mniej oddziaływać na środowisko. Staranność prac budowlanych, pozwala zachować

to środowisko w możliwie najmniej zmienionym stanie. Dla inwestycji, które potencjalnie wpływają na otoczenie, sporządzany jest raport oddziaływania na środowisko, w którym proponowane są rozwiązania mające je zminimalizować lub wyeliminować. Są one przygotowywane w oparciu o krajowe i ogólnoeuropejskie regulacje prawne, ze szczególnym uwzględnieniem programu Natura 2000.

Można wymieniać tu szereg działań, poczynając od odpowiedniego przeprowadzenia dróg dojazdowych do budowy, zabezpieczenia cennych egzemplarzy drzew, czy wygrodzenia mrowisk znajdujących się w strefie oddziaływania budowy, a które mogłyby zostać uszkodzone przez ciężki sprzęt budowlany. Odpowiednio organizowane są też same zaplecza budowy, proces składowania materiałów i zbiórki odpadów.

Teren budowy oraz jego zaplecze (miejsce składowania sprzętu, materiałów etc.) zabezpiecza się tak, by ograniczyć ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych poprzez system zbierania zanieczyszczonych wód opadowych. Bazy materiałowo-sprzętowe lokalizowane są poza obszarami Natura 2000 i w miarę możliwości jak najdalej od ich granic, a także możliwie daleko od zabudowań mieszkalnych. Dąży się do tego, by ograniczyć do niezbędnego minimum zajętość terenu na obszarach leśnych czy podmokłych.

Tam, gdzie jest to możliwe, roboty budowlane nie wychodzą poza wyznaczony pas drogowy. Transport materiałów niezbędnych do budowy odbywa się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego.

“

Budowa mostu przez Wisłę w okolicach Kwidzyna ingeruje w dwa, nakładające się na siebie obszary NATURA 2000 - Dolina Dolnej Wisły i Dolna Wisła. To wyjątkowy na skalę europejską obszar obfitujący bioróżnorodnością.

To europejski szlak migracji dla milionów ptaków. Dolina Wisły to skarb, który należy zachować dla przyszłych pokoleń. Tuż obok Wisły toczy się jednak trochę inne życie. Jest cywilizacja. Ludzie i regiony muszą się komunikować. Muszą powstawać mosty. Mosty muszą łączyć nie dzielić. Łączą ludzi z ludźmi, ale również mogą łączyć człowieka z naturą. Budowa mostu przez Wisłę może być przykładem inwestycji, która pomimo ingerencji w naturę jest prowadzona wg najostrzejszych norm środowiskowych.

Cel jest jeden – most ma powstać bez ofiar poniesionych w przyrodzie. Dzięki stałemu nadzorowi, zabiegom ochronnym, takim jak: ochrona cennych siedlisk płazów i ptaków na terenie budowy, monitoringowi przyrodniczemu w obszarze oddziaływania inwestycji oraz zastosowanej kompensacji przyrodniczej, do tej pory budowa odbywa się w zgodzie z przyrodą.

”

Grzegorz Wasielewski

ornitolog nadzorujący budowę mostu koło Kwidzyna

[EN12, EN14]

Ponieważ część szaty roślinnej, która znajduje się bezpośrednio pod planowaną drogą, zostanie bezpośrednio zniszczona, realizowane są nasadzenia kompensacyjne. Kompensacja nie zawsze dotyczy jednak tylko roślin. W przypadku jednej z realizowanych inwestycji w miejsce utraconych siedlisk lęgowych rybitw, zaprojektowano siedlisko zastępcze stworzone ze specjalnie zakotwiczonych na Wiśle barek. Dla zinwentaryzowanych siedlisk cennych roślin, które zostałyby zniszczone przez budowaną trasę, dokonuje się metaplantacji, tj. rośliny są przenoszone na nowe miejsca. Gdy podczas budowy, zasypianiu (zniszczeniu) ma ulec jakiś niewielki zbiornik wodny (sadzawka), znajdujące się w nim płazy i gady są odławiane i przenoszone na nowe stanowiska.

Monitorowana jest też sama przyroda podczas budowy. Prace budowlane prowadzone są pod nadzorem przyrodników, często różnej specjalności. W przypadku budowy autostrady A1 jest to aż siedmiu różnych ekspertów (m.in. ornitolog, ichtiolog, herpetolog, entomolog, botanik). Roboty budowlane bywały okresowo wstrzymywane, gdy w strefie oddziaływania inwestycji pojawiały się rzadkie zwierzęta. Sam harmonogram i cykl prowadzenia prac jest ściśle skorelowany z cyklem przyrodniczym. Pewne prace są wstrzymywane w związku z okresowymi migracjami czy okresem lęgowym ptaków.

Okresowe migracje nie dotyczą zresztą wyłącznie ptaków, ale również np. płazów czy ryb. Roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzi się wyłącznie za dnia.

W trakcie prac dąży się też do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana przy pracach wykończeniowych (utrwalanie skarp etc.) była pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierała bazy nasion gatunków obcych danemu regionowi. Często jest to ziemia pochodząca bezpośrednio z innej części tej samej inwestycji.

Ograniczeniu ujemnego wpływu na otoczenie sprzyja również szereg bardzo prostych zasad prowadzenia robót, takich jak: zraszanie wodą placu

budowy w przypadku suszy, by ograniczyć ilość kurzu, redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, ostrożne ładowanie sypkich materiałów na samochody i stosowanie plandek, czy też po prostu zmniejszenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i okolicy.

[EN23]

Przestrzeganie zasad ochrony przyrody na budowie podlega rygorystycznym i częstym kontrolom, a kierownicy budów muszą przechodzić specjalne szkolenia.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że każda zakontraktowana inwestycja realizowana przez Budimex posiada instrukcję postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych, a także wyposażona jest w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek skażeń, m.in. sorbent, rękaw sorpcyjny, maty sorpcyjne oraz środki ochrony indywidualnej. W roku 2010 nie doszło do istotnych wycieków ropy, paliw, chemikaliów ani żadnych innych substancji.

[EN11, EN15]

Szereg inwestycji drogowych realizowanych jest w bliskim sąsiedztwie lub na terenach chronionych i cennych przyrodniczo, co dodatkowo nakazuje przeprowadzenie prac w sposób jak najmniej uciążliwy dla otoczenia.

Szczegółowe informacje na ich temat oraz listy zidentyfikowanych cennych gatunków są jawne i dostępne w opracowaniach dotyczących oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko, które są przedmiotem konsultacji z otoczeniem. Duża ilość realizowanych przedsięwzięć sprawia, że wymienienie ich wszystkich byłoby trudne w niniejszym raporcie.

Poniżej opisano przykładowe trzy inwestycje, które w ocenie Firmy, mają szczególnie duże znaczenie przyrodnicze. Listę występujących na nich cennych gatunków roślin i zwierząt można znaleźć w Załączniku.

Projekt: Droga Krajowa Nr 90, most przez Wisłę koło Kwidzyna**Tereny, przez które przechodzi inwestycja**

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Wisły” (PLB040003),
- Ostoja „Dolna Wisła” (PLH220033),
- Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kwidzyńskiej
(powierzchnia zajmowanego terenu wynosi: ok. 20 ha, z czego ok. 2 ha leży w obszarze Natura 2000).

Tereny w odległości poniżej 5 km od inwestycji

- rezerwat przyrody „Opalenie Dolne”,
- rezerwat przyrody „Opalenie Górne”,
- rezerwat przyrody „Wioso Duże”,
- Morawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Ryjewski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- grupa drzew stanowiących pomnik przyrody o nr 635,
- lasy ochronne w zarządzie Nadleśnictwa Starogard.

Projekt: autostrada A4, Jarosław-Radymno odcinek 2**Tereny, przez które przechodzi inwestycja**

Autostrada A4 na budowanym odcinku nie przecina i nie sąsiaduje z terenami chronionymi. Przecina natomiast cenne przyrodniczo obszary, tj. lokalne ścieżki migracji zwierząt głównie wzdłuż cieków: Łęg Rokietnicki, Potok Młynka, rzeka Rada czy Rudka oraz lasy ochronne – kompleks leśny „Mokra”, a także kompleks leśny „Las Skotniki”.

Tereny w odległości poniżej 5 km od inwestycji

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Rzeka San” PLH 180007 (występuje tu m.in. największa w kraju populacja kielba Kesslera, stanowiąca ok. 80% całej populacji tego gatunku w Polsce).
- Pomniki przyrody (we wsiach Jankowice i Siedliska).
- Dodatkowo w pasie ok. 150 m po obu stronach od osi autostrady A4 odcinek 2 zlokalizowano 41 stanowisk archeologicznych.

Projekt: droga krajowa nr 3, węzeł Parfówko wraz z obwodnicą Troszyna i Ostromię**Tereny, przez które przechodzi inwestycja**

- Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru specjalnej ochrony ptaków „Bagna Rozwarowskie” (PLB 320001).
- Na całym przebiegu inwestycja położona jest w obrębie obszaru o szczególnych wartościach przyrodniczych „Puszcza Goleniowska”.

Tereny w odległości poniżej 5 km od inwestycji

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB 320009 „Zalew Szczeciński”,
- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk PLH 320018 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” i PLH 320019 „Wolin i Uznam”.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: Dolina Rospudy

Historia obwodnicy Augustowa i zaplanowania jej przebiegu przez Dolinę Rospudy sięga roku 1992 r. Popełnione na samym początku inwestycji błędy, w tym brak wariantowego lokalizowania drogi, doprowadził do bezprecedensowego w dziejach polskiego drogownictwa konfliktu, w który zaangażowani byli ekolodzy, mieszkańcy Augustowa, polski rząd i Komisja Europejska.

Budimex, w sposób niezawiniony, jako wybrany w przetargu przyszły wykonawca robót, stał się mimowolnym współuczestnikiem sporu. Firma po-

niosła w związku z nim wymierne straty finansowe wynikające choćby z zamrożenia zasobów ludzkich i sprzętowych, a tym samym utraty alternatywnych kontraktów, które mogłyby w tym czasie zrealizować.

Przykład Doliny Rospudy obrazowo pokazuje jak dobre i rzetelne planowanie, z troską o środowisko i interes społeczny, jest ważne również dla interesów wykonawcy.

Optymalizacja i racjonalne wykorzystanie zasobów

[EN1]

Racjonalne zarządzanie zasobami (surowce, materiały, energia) opłaca się zarówno Firmie, jak i przyrodzie. Wdrożony w Budimeksie proces VE (value engineering) prowadzi do optymalizacji zużycia materiałów i ograniczenia ilości produkowanych odpadów, a tym samym zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko.⁴

Niestety specyfika branży budowlanej utrudnia dokonywanie porównań z okresu na okres. Przykładowo, mimo podejmowania szeregu działań oszczędnościowych, nominalnie w 2010 roku nastąpił wzrost zużycia większości surowców, w tym surowców energetycznych. Niemniej ma on związek z większą ilością realizowanych projektów, co odzwierciedla choćby wzrost o blisko 35% przychodów netto. Jeśli spojrzymy na rosnące zużycie energii elektrycznej poprzez pryzmat przychodów, okaże się, że jej zużycie zmniejszyło się o prawie 5%.⁵ Porównania takie też nie są jednak w pełni miarodajne: poszczególne inwestycje nie są do siebie podobne, a dodatkowo mają charakter długoterminowy, przez co przychody rozkładają się w czasie i to

w sposób, który niekoniecznie odzwierciedla aktualne zużycie materiałów, surowców i paliw. Nie ma dwóch identycznych inwestycji drogowych. Każda z nich ze względu na charakterystykę terenu jest inna, co wiąże się z zupełnie innym zużyciem materiałów budowlanych. W konsekwencji trudno jest też analizować na poziomie ogólnym emisję CO₂, która jest pochodną zużycia paliw i energii elektrycznej.

[EN2]

Trudno też w przypadku niektórych surowców mówić o surowcach pochodzących z odzysku lub informacje takie nie są dostępne (np. to w jakim % wykorzystywane aluminium i stal pochodziły z odzyskanych surowców, a w jakim pozyskano je z rudy). Niemniej w niektórych przypadkach, zwłaszcza przy remontach dróg, wtórnie wykorzystuje się zdzierany z nawierzchni asfalt. Większość materiału pozyskiwanego podczas robót budowlanych jest następnie wykorzystywana wtórnie i znajduje zastosowanie gospodarcze (np. ziemia i gleba próchnicza).

⁴ Szczegółowe informacje na temat zużycia kluczowych materiałów można znaleźć w Załączniku.

⁵ Porównanie zmiany zużycia energii przypadającej na jednostkę przychodu w latach 2009 i 2010.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: żużel i łupki zamiast kruszywa

Budimex, realizując projekty na zdegradowanych terenach Śląska, wykorzystał odpady pokopalniane i pohutnicze zalegające na hałdach. Materiały takie, po uzyskaniu koniecznych zezwoleń, zastosowano przy budowie Drogowej Trasy Średnicowej w Zabrze.

Objętość Pałacu Kultury i Nauki (PKiN) w Warszawie szacuje się na 80 000 m³, podczas gdy na samej tylko budowie Drogowej Trasy Średnicowej udało się wykorzystać ponad 183 000 m³ alternatywnego surowca pochodzącego z hałd, co pozwoliło:

- oszczędzić analogiczną ilość kruszywa naturalnego, którego pozyskiwanie wiąże się z degradacją środowiska,
- zagospodarować surowiec, który dotychczas składowano jako odpad, i który zakłócał krajobraz okolicy,
- ograniczyć zużycie paliwa i emisję spalin, związane z dowożeniem typowego kruszywa, minimalizując pokonany dystans.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex Danwood: drewno na domy z dobrze zarządzanych lasów

Wtórne wykorzystanie jest odpowiedzią na problem ograniczoności nieodnawialnych zasobów. W przypadku surowca takiego jak drewno, możliwe jest jego bezpośrednie odnowienie. Drewno na ekologiczne domy wytwarzane przez Budimex Danwood powstaje z surowca pochodzącego od dostawców, którzy posiadają certyfikaty:

- Forest Stewardship Council (FSC),
- Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC),

gwarantujące, że pochodzi ono z lasów zarządzanych w sposób zrównoważony, czyli gwarantujących odnowienie drzewostanu.

[EN22]

Podobnie jak w przypadku zapotrzebowania na surowce i materiały, również ilość wytwarzanych odpadów bardzo silnie zależy zarówno od ilości kontraktów, jak i od ich charakteru.⁶ W 2010 r. Grupa Budimex wytworzyła 4,6 mln ton odpadów. Wielkość ta wydaje się gigantyczna. Niemniej 95% tej masy stanowi ziemia, a kolejne 5% różne typy gruzu (betonowy, ceglany, ceramiczny), które są pochodną prac ziemnych i budowlanych. W podanej ilości mieści się też jednak ok. 75 ton odpadów niebezpiecznych. 98% z nich stanowiły materiały konstrukcyjne zawierające azbest, powstałe podczas prac rozbiórkowych, które zostały usunięte z otoczenia zgodnie z wymogami prawa. Wśród istotnych odpadów należy wymienić jeszcze drewno oraz typowe odpady komunalne.

Struktura wytwarzanych odpadów bezpośrednio przekłada się na możliwość ich odzysku. Aż 98,5% z nich jest powtórnie wykorzystywana gospodarczo. Obok ziemi stanowiącej większość tej masy warto wspomnieć o odzyskaniu ponad 290 ton złomu żelaznego czy 1,5 tony aluminium. To nie tylko oszczędzone surowce, ale również ukryta oszczędność energii. Wystarczy wspomnieć, że do wyprodukowania 1 tony aluminium potrzeba aż 280 GJ⁷ energii, a więc odzyskane 1,5 tony to oszczędność blisko 10 ton ropy naftowej. Wśród odpadów trafiających na składowiska, większość stanowi gruz różnego typu i odpady z podbudowy dróg.

⁶ Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w Załączniku. Dane, o których mowa obejmują wyłącznie Budimex SA i Budimex Nieruchomości sp. z o.o..

⁷ <http://www.segreguje.org.pl/55,Newsletter.htm>

[EN5/EN18] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: bardziej przyjazna środowisku flota

W 2010 roku Budimex kontynuował zainicjowaną rok wcześniej akcję wymiany floty samochodów osobowych z pojazdów benzynowych, na samochody z bardzo oszczędnymi silnikami Diesla. W 2010 r. wymieniono 242 pojazdy. Akcja ta w 2010 roku przyniosła mierzalne efekty (szacunki):

- oszczędzono 217 800 litrów paliwa,
- zmniejszono emisję CO₂ o 283 140 tony.

Równocześnie kontynuowano akcję „Auto EKO Budimex” propagującą ekonomiczną i ekologiczną jazdę samochodami służbowymi. Cieszyła się ona sporą popularnością, gdyż portal jej dedykowany odwiedziło 2 na 3 zatrudnionych w firmie. Daje to nadzieję, że promowane tam zachowania przełożyły się nie tylko na bardziej ekologiczną jazdę samochodami służbowymi, ale również prywatnymi.

[EN5] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: „Wszyscy oszczędzamy energię elektryczną”

Konsekwentnie prowadzona komunikacja wewnętrzna zachęcająca do bardziej racjonalnego korzystania z energii elektrycznej spowodowała, że spadło zużycie energii w biurach firmy. W centrali Budimeksu (ul. Stawki 40, Warszawa) roczne zużycie kształtowało się odpowiednio na poziomie:

- 2009 r.: 47 886 kWh
- 2010 r.: 43 135 kWh

Dzięki tak prostemu działaniu komunikacyjnemu udało się je zmniejszyć aż o 10%.

[EN6/EN26] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex Danwood sp. z o.o.: projektowanie domów przyjaznych środowisku

Wszystkie domy Budimeksu Danwood używają niezwykle mało energii – od 40 do 70 kWh/m²/rok, dzięki czemu są przyjazne dla środowiska i tanie w użytkowaniu. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie konsekwentne nastawienie na ich ekologiczność i ekonomiczność, która towarzyszy tworzeniu projektów, a potem samemu wykonaniu.

Dzięki temu zimą ciepło pozostaje w środku, latem w domu jest chłodno, a straty energii są minimalne.

W zależności od życzenia klienta domy wyposażane są w:

- pompy ciepła, umożliwiające pozyskiwanie darmowego i ekologicznego ciepła z wód podziemnych, gleby lub nawet powietrza,
- kolektory słoneczne,
- wentylacje z odzyskiem ciepła.

Firma, dla domów sprzedawanych na wymagającym rynku niemieckim, posiada certyfikat Passivhaus Institut Dr. Wolfgang Feist.

[EN22] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: zagospodarowanie składowiska odpadów

Prawdziwą miarą rzeczywistej odpowiedzialności biznesu jest podejmowanie działań wykraczających poza wymogi prawne i zobowiązania kontraktowe.

Przy budowie autostrady A1 Pyrzowice – Piekary Śląskie zamiast przenosić, zgodnie z wymogami kontraktu, wysypisko śmieci, zdecydowano się odzyskać z niego wartościowe surowce. Jak się okazało do wtórnego wykorzystania nadawało się aż 84,1% masy znajdującej się na dawnym składowisku. Niektóre z nich zostały wykorzystane przy budowie drogi.

W efekcie, od kwietnia do listopada 2010 r., kiedy pracowano na składowisku:

- wydobyto 420 703,8 ton odpadów,
- przekazano na inne składowiska 67 038,8 ton odpadów niedających się do odzysku (15,9%),
- odzyskano i przekazano aż 353 665,0 ton surowców (84,1%).

Obok przydatnej ziemi, gruzu i odpadów betonowych, udało się z wysypiska pozyskać ponad 86 ton złomu żelaznego i 68 ton tworzyw sztucznych.

Inwestycje a lokalne społeczności**[S01]**

Budowa obiektów, zwłaszcza dużych obiektów infrastrukturalnych, wiąże się z określonymi uciążliwościami dla lokalnych społeczności (np. hałas, wzmożony ruch związany z dowozem materiałów budowlanych itp.). Tak jak w przypadku ustaleń środowiskowych, konsultacje ze społecznością lokalną, realizowane są przez inwestorów, a nie przez wykonawcę, jakim z reguły jest Budimex. Niemniej, firmie bardzo zależy na utrzymaniu dobrych relacji ze społecznością, której życie, rozpoczynając prace budowlane, zakłóca. Z jednej strony Budimex reaguje na wszelkie sygnały o nieprawidłowościach i uciążliwościach, zgłaszanych przez mieszkańców i stara się wypracowywać działania naprawcze. Z drugiej stara się być po prostu „dobrym sąsiadem”, który poprzez inwestycję, zagościł na jakiś czas w danej społeczności.

Programy zaangażowania społecznego, jak realizowany w sąsiedztwie budowanych przez Budimex dróg, „Domofon ICE”, mogą mieć charakter uniwersalny i ogólnopolski. Kiedy indziej są to działania doraźne, w których Budimex, wykraczając ponad zobowiązania, stara się pomóc w rozwiązaniu zaistniałego problemu. Szereg takich działań podejmowano w 2010 r., zwłaszcza w rejonach, którym zagrażała powódź.

“

Cieszymy się, że taka gala została zorganizowana w Nowogardzie. Odbywa się ona nieprzypadkowo u nas ponieważ w tej chwili właśnie trwa budowa obwodnicy miasta. Dzięki swojej formule, program „Domofon ICE” na pewno przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa dzieci i realnie wpłynie na zmniejszenie ilości wypadków z udziałem najmłodszych. Program „Domofon ICE” będzie kontynuowany w naszym mieście w kolejnych latach” – powiedział, podczas gali

Kazimierz Ziemia
burmistrz Nowogardu

”

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: Domofon ICE

Ideą programu jest wyposażenie uczniów w plastikowe karty zawierające dane ułatwiające – w razie wypadku – kontakt z ich najbliższymi (karty ICE), czyli wtedy kiedy najbardziej liczy się czas, a informacja o ewentualnych schorzeniach przewlekłych, alergiach i przyjmowanych lekach, może uratować życie.

Skrót ICE (In Case of Emergency) jest znany ratownikom na całym świecie, a dane na karcie zapisane są w optymalny sposób umożliwiając ich szybkie odzyskanie. Wszystkie objęte programem dzieci otrzymują karty w kształcie telefonu komórkowego wraz z odblaskowym etui posiadającym system łatwego mocowania do plecaka. Kampania ma jednocześnie szerszy wymiar edukacyjny, promując wśród młodych ludzi zasady bezpiecznego zachowania na drodze oraz udzielania pierwszej pomocy.

W 2010 r. miały miejsce trzy uroczyste gale dla 12 szkół podstawowych z terenów, na których Budimex realizuje budowy drogowe. Programem zostało objętych prawie 1200 dzieci. Działanie firmy jest unikalne, ponieważ nie tylko udało się połączyć kartę ICE z elementem odblaskowym. Również dlatego, że zaangażowanie Firmy nie kończy się na samej dystrybucji kart.

Aby mogły one przynieść efekt, muszą być używane. Bez tego trudno będzie mówić o realnym efekcie społecznym kampanii. Dlatego też Firma będzie monitorować stopień ich wykorzystania. Pierwszy raport podsumowujący projekt planowany jest na koniec 2011 r.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: groźba powodzi

Rok 2010 był dla wielu Polaków rokiem dramatów. Często w ciągu kilku godzin ludzie tracili dorobek życia. Niektóre inwestycje, realizowane przez Budimex, sąsiadowały z miejscowościami bezpośrednio zagrożonymi zalaniem. Tam też firma, jej sprzęt i pracownicy, włączali się bezinteresownie w obronę domów.

Przykładem może być tu Zabrze, gdzie Budimex budował Drogową Trasę Średnicową. Ciężki sprzęt budowlany, którym dysponowała firma, zjechał z budowy i pomagał wzmocniać wały przeciwpowodziowe, ochraniające zabudowania.

Podobnie sprzęt firmy pomagał ratować dobytek zalewanych mieszkańców w sąsiedztwie budowy A1 Pyrzowice-Piekary Śląskie. Bezcenne okazały się pompy wykorzystywane na co dzień na budowie, którymi pracownicy Budimeksu wypompowywali wodę z piwnic. Ciężki sprzęt z budowy został również użyczony lokalnym samorządom do odtworzenia rowów melioracyjnych i przydrożnych. Warto podkreślić, że mieszkańcy nigdy tego nie zapomnieli. Udostępnili np. samochodom firmy przejazd przez swoje działki, choć nie byli do tego w żaden sposób zobligowani.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: powódź i zalanie Bogatyni

Kiedy w sierpniu 2010 r. woda zalała Bogatynię, pracownicy Budimeksu byli tymi, którzy odbudowywali w niespotykanym tempie drogę krajową 52, łączącą powodźnian ze światem.

Było to możliwe wyłącznie dzięki osobistemu, ogromnemu zaangażowaniu ludzi, którzy pracowali ponad miarę, by przywrócić połączenie drogowe ze zniszczonym miastem. Bez ich wysiłku nie było możliwe niesienie na szerszą skalę pomocy mieszkańcom.

Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: pomoc dla Radomierzyc w usuwaniu skutków powodzi

7 sierpnia 2010 r. zbiornik wodny Niedów na Witce nie wytrzymał naporu gromadzonej wody, co okazało się być katastrofalne w skutkach dla leżącej kilometr poniżej miejscowości Radomierzycy (Gmina Zgorzelec).

Jednym ze zniszczonych obiektów była gminna świetlica. W budynku ponadto mieściła się biblioteka, czytelnia, sala widowiskowa, siłownia i ko-

tłownia. Gmina Zgorzelec pozyskała 386 tys. zł z dotacji rządowej na pierwsze niezbędne osuszanie oraz remonty pomieszczeń na parterze. Budimex przekazał za pośrednictwem Caritas 500 tys. zł na odbudowę świetlicy.

W maju 2011 r. Gminny Ośrodek Kultury rozpoczął swoją – jeszcze ograniczoną – działalność w odnowionym budynku.

Bezpieczeństwo pracy**[LA7, LA8, LA9]**

Zarówno Budimex SA, jak i Mostostal Kraków, czyli firmy, w których zatrudniona jest większość pracowników grupy kapitałowej, mają w ramach Zintegrowanych Systemów Zarządzania, wdrożone systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy PN-N-18001. W firmie funkcjonuje komisja ds. BHP, w której skład wchodzi przedstawiciele pracowników, w tym reprezentanci związku zawodowego.

Choć częstość wypadków, czyli ich liczba przypadająca na ogół zatrudnionych w Budimeksie utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie, to

niestety w ostatnim roku odnotowano znaczący wzrost wskaźnika ciężkości wypadków przy pracy. Długość przeciętnej nieobecności w pracy wzrosła blisko dwukrotnie, do 44 dni. Nie zarejestrowano jednak istotnej zmiany jeśli chodzi o charakter i ciężkość samych urazów towarzyszących wypadkom, a raczej, w wybranych przypadkach, urazom, które były analogiczne do wcześniej notowanych, towarzyszyły szczególnie długie okresy nieobecności. Nie odnotowano z kolei przypadków występowania chorób zawodowych. Szczegółowe dane prezentuje tabela poniżej:

Wskaźniki wypadków przy pracy	2008	2009	2010
Čzęstość wypadków	25,9	20,1	22,7
zmiana rok do roku	X	-22,4%	12,9%
Čiężkość wypadków	24,6	23,8	44,2
zmiana rok do roku	X	-3,3%	85,7%

Przeprowadzono bardzo szczegółową analizę zdarzeń, tak by móc zdiagnozować przyczyny i starać się je eliminować, a tym samym ograniczyć zarówno liczbę, jak i ciężkość doznawanych urazów.

Zasadniczym czynnikiem decydującym o bezpieczeństwie na placu budowy, jest dbałość o bezpieczeństwo przez bezpośrednich uczestników procesu budowlanego. Dotyczy to tak wszystkich osób wykonujących pracę na placu budowy, jak i osób, które mają wpływ na metodykę prowadzenia robót.

Stwierdzono, że nie wszystkie metody pracy, jak i stosowane dobre praktyki, są wystarczające. Często problemem jest odmienna i niewystarczająca kultura bezpieczeństwa pracy u podwykonawców.

Z tego też między innymi względu kwestie BHP stały się jednym z elementów oceny współpracy z podwykonawcą. Oznacza to, że mogą wpływać na przyszłą współpracę, a w skrajnym przypadku, doprowadzić nawet do rekomendacji, by jej nie kontynuować.

[LA8] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: „Porozumienie dla bezpieczeństwa w budownictwie”

Celem „Porozumienia dla bezpieczeństwa w budownictwie” zawiązanego w sierpniu 2010 roku przez największe firmy budowlane, w tym Budimex, jest solidarne podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia wypadkowości na budowach w Polsce, zwłaszcza u podwykonawców, u których najczęściej dochodzi do wypadków.

W ramach porozumienia przyjęto do stosowania minimalne standardy wymagań wobec podwykonawców dotyczące między innymi: przygotowania i planowania robót budowlanych, szkoleń, tech-

nicznego bezpieczeństwa wykonywania robót, przygotowania pracowników do wykonywania pracy, identyfikacji oraz oceny pracy podwykonawców.

Tym samym Budimex znalazł się w gronie firm mających istotny wpływ na kształtowanie kultury bezpieczeństwa w całej branży. Sygnatariuszami są również Bilfinger Berger, Hochtief, Mostostal Warszawa, Polimex Mostostal, Skanska oraz Warbud. Porozumienie jest realizowane we współpracy z Państwową Inspekcją Pracy i PZITB.

[LA8] Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex SA: kampania społeczna „Szczuj życie! Bezpieczna praca na wysokości”

Państwowa Inspekcja Pracy i Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczynają trzecią edycję kampanii pod nazwą „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki, poślizgnięcia” realizowaną pod hasłem „Szczuj życie! Bezpieczna praca na wysokości”.

W 2011 roku działania polegają na inspirowaniu pracodawców i przedsiębiorców budowlanych do rzetelnego spełniania obowiązków w zakresie ogólnej organizacji pracy, nadzoru nad wykonywaną pracą, w szczególności prowadzenia szkoleń

wstępnych i okresowych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Kampanię wspierają czynnie firmy budowlane: Bilfinger Berger, Budimex, Hochtief, Mostostal Warszawa, Polimex-Mostostal, Skanska, Warbud, a także Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Związek Zawodowy „Budowlani” oraz Huck Polska Sp. z o.o., Riwal Poland Sp. z o.o., Cramo Sp. z o.o. i Centrum Ratownictwa Medycznego.

Zapobieganie działaniom nieetycznym

Prewencja zachowań nieetycznych i wszelkich form dyskryminacji stanowi fundament każdej rzetelnej firmy. W Budimeksie fundamentem takim jest deklaracja Wartości Budimex (Etyka, Współpraca, Odpowiedzialność, Ambicja).

Przyjęty w 2010 roku w Budimeksie SA Kodeks Etyki Grupy Budimex reguluje wiele obszarów związanych z przestrzeganiem praw człowieka i utrzymaniem wysokich standardów pracy. W rozdziale: „Obszary szczególnego przestrzegania wartości etycznych” Budimex zastrzega, że „nie toleruje dyskryminacji i narzucania światopoglądu, zwłaszcza z powodu płci, pochodzenia, wyznania, wieku, przekonań politycznych i zajmowanego stanowiska; w codziennych relacjach z pracownikami nie akceptuje naruszania granic prywatności czy wykorzystywania pozycji zawodowej do realizacji prywatnych celów; firma zapewnia pracownikom godne warunki zatrudnienia i tworzy środowisko, które daje szerokie możliwości rozwoju zawodowego i awansu oraz dokłada starań, by w organizacji znaleźli się ludzie o różnym poziomie doświadczeń”.

Gwarantem poszanowania i respektowania zapisów Kodeksu Etyki jest Komisja ds. Etyki, która została powołana przez prezesa Zarządu Budimeksu SA. Rolą Komisji jest monitorowanie zgodności stosowanych standardów etyki zawodowej z zapisami Kodeksu Etyki. Komisja rozpatruje przypadki łamania postanowień Kodeksu i udziela wytycznych w zakresie przestrzegania zasad w nim zawartych z zachowaniem standardów poufności. Każdy pracownik ma możliwość anonimowego poinformowania Komisji o zauważonych przypadkach nie przestrzegania Kodeksu Etyki.

[HR4]

Wśród problemów zgłoszonych Komisji w 2010 roku nie było ani jednego przypadku, w którym pracownicy skarżyliby się na dyskryminację w sferze zatrudnienia czy łamanie praw człowieka przez Budimex. Kodeks Etyki został wysłany pocztą do

wszystkich pracowników firmy, czyli do ponad 3000 ludzi, informacje o przyjęciu Kodeksu Etyki Grupy Budimex znalazły się również w portalu komunikacji wewnętrznej. Wszyscy nowo zatrudniani pracownicy zapoznają się z Kodeksem – w 2010 r. było to ok. 1000 osób.

[LA14, LA13]

Poszanowanie deklarowanych zasad odzwierciedlają podstawowe wskaźniki dotyczące zatrudnienia. Specyfika branżowa sprawia, że większość zespołu stanowią mężczyźni (86%). Niemniej, co kluczowe, analiza wynagrodzeń nie wskazuje na to by stosunkowo nieliczne panie były dyskryminowane, choć okazuje się, że wynagrodzenia mężczyzn zajmujących porównywalne stanowiska są nieznacznie wyższe.

Różnice te są istotnie mniej dyskryminujące niż polska i europejska średnia. W przypadku Budimeksu średnie wynagrodzenie mężczyzn stanowiło 111,6% wynagrodzenia kobiet zatrudnionych na analogicznych stanowiskach. Natomiast w poszczególnych kategoriach zaszeregowania średnie wynagrodzenie mężczyzn stanowiło 107% wynagrodzenia kobiet. W Budimeksie Nieruchomości analogiczne wskaźniki wynosiły odpowiednio 111% i 110%.

W pozostałych spółkach, zwłaszcza w oddziałach niemieckich, przeprowadzenie tego typu porównań okazało się być trudne, ze względu na niewystępowanie porównywalnych stanowisk, na których zatrudnieni byłiby zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Dla porównania średnio w Unii Europejskiej mężczyźni zarabiają o 17,5%⁸ więcej od kobiet, a badania firmy Sedlak&Sedlak z 2010 r.⁹ wskazywały, że w Polsce kobiety średnio zarabiają aż o 1/3 mniej od mężczyzn. Warto też dodać, że mimo znaczącej dominacji mężczyzn w Firmie, panie reprezentowane są, choć póki co jednoosobowo, zarówno w Zarządzie, jak i Radzie Nadzorczej.

⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=681&langId=pl>

⁹ „Wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w 2010 roku”, Sedlak&Sedlak, wynagrodzenia.pl, styczeń 2011

[LA14]

Budimex nigdy nie oferuje wynagrodzeń, które mogłyby być uznane za dyskryminujące, tj. poniżej ustawowego minimum. Dotyczy to tak rynku polskiego, jak i niemieckiego. Wynagrodzenia na stanowiskach najniższego szczebla wynosiły odpowiednio w najliczniejszym Budimeksie SA – 165% płacy minimalnej, w Mostostalu Kraków – 129%, a w Budimeksie Nieruchomości – 273%. Zasadniczo polityka płacowa zakłada oferowanie wynagrodzeń porównywalnych do oferowanych w danym regionie.

[LA1]

Równocześnie warto też zwrócić uwagę na to, że choć Grupa Budimex jest organizacją dość młodą (24% pracowników nie osiągnęła jeszcze 30. roku życia), to nie zapomina ona o pracownikach ze znacząco dłuższym stażem. Aż 22% zespołu, to osoby powyżej 50. roku życia. Ich wieloletnie doświadczenie pozwala młodym na zdobywanie od starszych kolegów niezbędnych kompetencji, nim ci pierwsi trafią na zasłużoną emeryturę.

[LA1, LA2, EC5]

Specyfika branży budowlanej sprzyja stosowaniu elastycznej polityki zatrudnienia. Sprawia, że wielu pracowników zatrudnianych jest na umowy na czas określony (44%), czego efektem jest kilkunastoprocentowa fluktuacja pracowników. Na rynku niemieckim jest ona nawet wyższa, ale wynika to z tradycyjnego na tym rynku, rozwiązywania umów na koniec roku i podpisywania kolejnych wraz z początkiem roku. Niemniej, co warto podkreślić, pracownicy zatrudnieni na czas określony nie są w żaden sposób dyskryminowani w stosunku do osób zatrudnionych bezterminowo. Obie grupy mogą korzystać z dodatkowych świadczeń oferowanych przez organizację. Należą do nich ubezpieczenie zdrowotne Signal Iduna i ubezpieczenie na życie Allianz. W ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Społecznych Firma gwarantuje dofinansowanie wypoczynku pracowników i ich dzieci,

pożyczki na cele mieszkaniowe, zapomogi dla pracowników i emerytów oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne i udział w wydarzeniach kulturalnych. Ponadto Grupa zapewnia swojej kadrze wiele programów rozwojowych i szkolenia ustawicznego (więcej w tabeli wskaźników GRI na końcu raportu).

[HR5, LA5]

Praktycznie wszyscy pracownicy analizowanych spółek, niezależnie od formy umowy, objęci są umowami zbiorowymi. Budimex szanuje wolność stowarzyszania się pracowników. W Grupie działają 3 związki zawodowe. W 2010 roku został przyjęty nowy Regulamin Pracy, który ze stroną związkową był konsultowany przez ponad 3 miesiące. Ponadto każdy z pracowników miał możliwość zapoznania się z treścią nowego Regulaminu Pracy przed jego wdrożeniem i zgłoszenia swoich uwag (indywidualnie nikt z tej możliwości nie skorzystał). Niezależnie od wymogów ustawowych mówiących o minimalnym terminie informowania załogi o zmianach, praktyką w Budimeksie jest możliwie najszybsze informowanie o takich zmianach.

[HR6, HR7]

Nowy Regulamin Pracy Budimeksu w rozdziałach II i V gwarantuje poszanowanie praw człowieka oraz przeciwdziałania dyskryminacji w sferze zatrudnienia. Budimex nie zatrudnia dzieci, o czym stanowi XIV rozdział nowego Regulaminu Pracy. W 2010 roku w Budimeksie nie stwierdzono przypadków pracy przymusowej ani pracy dzieci.

W ramach zintegrowanego systemu zarządzania, w Budimeksie funkcjonuje dedykowana procedura, której celem jest zapobieganie wszelkim niewłaściwym zachowaniom i nadużyciom, w tym łapownictwu i korupcji. Biuro Kontroli Wewnętrznej odpowiedzialne jest za analizowanie wszelkiego rodzaju informacji, które na tego rodzaju zachowania mogłyby wskazywać. Każde zgłoszenie, nawet jeśli

zostanie uznane za niezasadne, jest dokumentowane i opisywane. Sporządzany po zamknięciu sprawy raport trafia bezpośrednio do prezesa Zarządu. Zawiera on, obok informacji na temat samej sprawy, osób w niej uczestniczących i podjętych kroków, również analizę ewentualnych słabych stron organizacji i rekomendacje odnośnie optymalizacji procesów. Rozwiązanie takie ma wyeliminować analogiczne ryzyka w przyszłości.

[S02]

Obok analizy zgłoszeń Biuro Kontroli Wewnętrznej, przy okazji prowadzonych audytów, kontroluje jednostki biznesowe pod kątem ryzyka nadużyć. Za jednostki biznesowe należy uznać nie tylko spółki zależne czy poszczególne jednostki centrali, ale również poszczególne inwestycje, na których realizację zawarto kontrakty. Biorąc pod uwagę tak zdefiniowane jednostki biznesowe i analizując zawarte wcześniej kontrakty realizowane w 2010 r., było ich w sumie 68. W ubiegłym roku, w 26 audytach na 46 wykonanych, badano organizację pod kątem zachowań nieetycznych. Oznacza to przeanalizowanie 38% jednostek biznesowych.

[S04]

W 2010 roku nie stwierdzono przypadków korupcji, nie było również żadnego przypadku podejrzenia o korupcję.

[S03]

Formalnie Firma nie realizuje dedykowanych szkoleń dotyczących zjawiska korupcji i łapownictwa. Niemniej wszyscy pracownicy, w tym każdy nowo zatrudniony, są zobligowani do znajomości procedur, w tym wspomnianej procedury dotyczącej ryzyk korupcyjnych. W takim ujęciu 100% pracowników należy uznać za przeszkolonych. Dodatkowo,

kluczowa kadra menedżerska przechodzi szkolenie „Bezpieczeństwo w biznesie”. Tematyka szkolenia obejmuje analizę ryzyk korupcyjnych i przeciwdziałanie zagrożeniom ze stron zorganizowanych grup przestępczych.

W 2010 r. przeszkolono 37 osób z grupy około 300 menedżerów (12%). Budimex dąży do przeszkolenia w tym zakresie całej swojej kluczowej kadry menedżerskiej, dlatego szkolenia te będą kontynuowane.

[4.13, S05, S06]

Budimex, mając na celu zachowanie najwyższych standardów etycznych, wyznaje zasadę pełnej apolityczności w działalności gospodarczej. Zgodnie z obowiązującym prawem nie wspiera partii i organizacji politycznych. Ze względu na negatywne skojarzenia, jakie w polskich realiach wiążą się lobbingiem, ogranicza udział w życiu publicznym do aktywnego udziału w organizacjach branżowych, których firma jest członkiem.

Pozwala to na zachowanie pełnej jawności i transparentności działań. Budimex SA jest m.in. członkiem Business Centre Club, Polsko-Hiszpańskiej Izby Gospodarczej, Polskiego Związku Pracodawców Budownictwa, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Polskiego Stowarzyszenia Wykonawców Nawierzchni Asfaltowych, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa, Związku Mostowców RP, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB oraz Stowarzyszenia Polskich Przedsiębiorstw Usługowych w Niemczech.

Jak wspomniano we wstępie do raportu, by potwierdzić coraz silniejszą integrację strategii społecznej odpowiedzialności ze strategią biznesową, Firma zdecydowała się w 2010 r. poprzeć inicjatywę UN Global Compact.¹⁰

¹⁰ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=681&langId=pl> grodzienia.pl, styczeń 2011

[HR1, HR2]

Budimex, kładąc znaczący nacisk na przestrzeganie zasad etyki, oczekuje ich przestrzegania od swoich dostawców. Od połowy 2010 r. do zawieranych umów załączany jest „Zbiór zasad postępowania dla kontrahentów Budimex SA”, definiujący standardy zachowań kontrahenta w zakresie etyki, praw człowieka, relacji z pracownikami czy ekologii. Zapewnia on firmie m.in. możliwość przeprowadzenia audytu dostawcy.

W 2010 r. zawarto 9 znaczących umów ramowych, tj. o szacunkowej wartości przekraczającej 3 mln zł. 4 z nich zostały uzupełnione o aneks etyczny (po dacie wdrożenia kodeksu zawarto 4 ze wspomnianych umów, z czego 3 z nich zawierają wspomniany aneks, a w przypadku ostatniej jest on

w trakcie akceptacji). Od maja 2010 r. zarówno w ankietach kwalifikacyjnych podwykonawców, jak i kartach ocen współpracy z nimi, uwzględniony został aspekt przestrzegania praw pracowniczych i wymagania prawne dotyczące ochrony środowiska. Wszystkie ankiety i karty ocen podwykonawców są wypełniane pod tym kątem. Od maja do grudnia 2010 wypełniono ponad 400 ankiet oraz blisko 800 kart ocen.

Na chwilę obecną nie stosuje się oceny w zakresie BHP i ochrony środowiska w stosunku do firm będących producentami – dostawcami materiałów i surowców. Budimex zakłada, że jeśli dostarczony materiał lub surowiec posiada odpowiednie atesty i certyfikaty, nie ma konieczności dodatkowej weryfikacji.

Struktura własnościowa

[2.6]

Budimex SA, będący spółką matką Grupy Budimex, jest spółką notowaną na GPW w Warszawie, której strategicznym inwestorem branżowym jest hiszpańska grupa kapitałowa Ferrovial.

Istotny pakiet akcji znajduje się również w rękach jednego z funduszy emerytalnych. Na koniec roku 2010 r. struktura własnościowa Budimeksu SA kształtowała się następująco:

Akcjonariusz	% udział w kapitale zakładowym
Valivala Holdings B.V. Amsterdam (Holandia) - Spółka z Grupy Ferrovial SA (Hiszpania)	59,06%
OFE PZU „Złota Jesień”	5,66%
Pozostali akcjonariusze	35,28%
Ogółem	100,00%

Działalność biznesowa i struktura Grupy BUDIMEX

[2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9]

Grupa Budimex, kontrolowana przez Budimex SA z siedzibą w Warszawie, prowadzi działalność:

- budowlaną,
- deweloperską i związaną z zarządzaniem nieruchomościami.

Działalność budowlana obejmuje świadczenie szerego rozumianych usług budowlano-montażowych, wykonywanych w kraju i za granicą i jest prowadzona przez następujące spółki Grupy: Budimex SA, Sprzęt Transport Sp. z o.o. w likwidacji (zlikwidowany w dniu 31 maja 2010 roku), Mostostal Kraków SA, Budimex Danwood Sp. z o.o., Budimex Bau GmbH, Budimex Budownictwo Sp. z o.o.

Segment działalności deweloperskiej i zarządzania nieruchomościami obejmuje przygotowywanie gruntów pod inwestycje, prowadzenie projektów inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego, sprzedaż mieszkań oraz wynajem i obsługę nieruchomości na własny rachunek. Realizowana jest ona przez następujące podmioty: Budimex Nieruchomości Sp. z o.o., Centrum Konferencyjne „Budimex” Sp. z o.o. (sprzedana w maju 2011 r.), Budimex SA (w części dotyczącej działalności deweloperskiej, w wyniku połączenia z Budimexem Inwestycje Sp. z o.o. dnia 13 sierpnia 2009 roku), Budimex Auto-Park Sp. z o.o. (spółka włączona do Budimex SA dnia 23 czerwca 2010 roku).

Na koniec 2010 r. Budimex posiadał oddziały terenowe w Poznaniu, Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Pruszkowie, Rzeszowie oraz w Köln (Niemcy), Kaliningradzie (Rosja), Moskwie (Rosja), Kijowie (Ukraina) i Mińsku (Białoruś). Trzy ostatnie oddziały zagraniczne znajdowały się w likwidacji.

Wybrane spółki Grupy również prowadziły działalność za granicą za pośrednictwem swoich oddziałów w Austrii, Niemczech i Wielkiej Brytanii.

Głównymi rynkami, na których działa Grupa Budimex pozostają jednak, z punktu widzenia przychodów ze sprzedaży, Polska (94% sprzedaży) i Niemcy (6%). Działalność w roku 2010 dla Grupy Budimex w krajach Europy Środkowej i Wschodniej skoncentrowana była na końcowych rozliczeniach prowadzonych projektów i kontynuacji procesu likwidacji przedstawicielstw. W najbliższych latach Grupa Budimex nadal będzie działać we wszystkich ważniejszych sektorach rynku budowlanego na obszarze całego kraju.

W dalszym ciągu Budimex będzie aktywnie działał też na rynku niemieckim. Spółki Grupy Budimex będą dążyć do utrzymania pozycji lidera w najważniejszych segmentach budowlanych, zwłaszcza w budownictwie infrastrukturalnym.

Perspektywa ograniczenia inwestycji infrastrukturalnych (w szczególności drogowych) będzie wymagała od Grupy Budimex dywersyfikacji działalności. Spółka planuje zrekomensować oczekiwany spadek wartości inwestycji drogowych, pozyskując nowe kontrakty w sektorze kolejowym oraz energetycznym. Rozważane jest również wejście na rynek usług komunalnych oraz ekspansja działalności na nowe rynki, w tym: Czechy, Węgry, Rumunię, Bułgarię, Ukrainę i Rosję.

Skala działalności

[2.8]

Portfel zamówień na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniósł 6 896 milionów złotych, co stanowi wzrost o 31% w porównaniu z końcem 2009 roku. Około 74% stanowiły zamówienia infrastrukturalne, 20% budownictwo niemieszkalne, a 6% segment mieszkaniowy.

Podstawowe wielkości finansowe, opisujące skalę działalności Grupy Budimex kształtowały się następująco:

	2009	2010	zmiana (%)
Przychody netto (mln zł)	3 289,87	4 430,27	34,66%
Zyski (mln zł)	173,66	267,41	53,98%
Kapitał własny (mln zł)	586,18	680,41	16,08%
Zobowiązania (mln zł)	2 753,44	3 386,83	23,00%
Aktywa (mln zł)	3 339,62	4 067,24	21,79%
Zatrudnienie (etaty)	3 903	4 644	18,99%

Ład korporacyjny i zarządzanie

Struktury zarządcze Budimeksu SA odzwierciedlają najwyższe standardy, które zostały wypracowane w Polsce, tak w drodze regulacji prawnych, jak i nie-obligatoryjnych norm.

Warto w tym miejscu podkreślić, że niektóre rozwiązania przewidziane w nowych, przyjętych w maju 2010 r. zasadach „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, stosowane były przez Budimex od kilku lat.

Firma od kilku lat np. zapewnia transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym.¹¹

Szczegółowe i na bieżąco aktualizowane informacje na temat przestrzegania przez Budimex zasad ładu korporacyjnego, struktur zarządzania i nadzoru można znaleźć w serwisie inwestorskim dostępnym na portalu Budimex.¹² Poniżej przedstawione opisy mają wobec powyższych charakter wtórny i ogólny.

¹¹ Ze względów natury technicznej, jak i prawnej, kluczowej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia oraz mając na uwadze ilość akcjonariuszy uczestniczących zwykle w obradach Walnego Zgromadzenia Budimeksu SA, nie zapewnia się dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogliby wypowiadać się w toku obrad.

¹² http://www.budimex.pl/subpage.asp?idbup=6&idmenuleftcat=286&start_url=wwwbudimex/list_new_0a.asp?lang=1

od lewej: Henryk Urbański (członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Nieruchomościami), Ignacio Botella Rodriguez (wiceprezes), Dariusz Blocher (prezes Zarządu, dyrektor generalny), Joanna Makowiecka (członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Kadrami), Marcin Węglowski (członek Zarządu, dyrektor Pionu Ekonomiczno-Finansowego), Jacek Daniewski (członek Zarządu, dyrektor Pionu Prawno-Organizacyjnego).

Życiorysy wszystkich członków Zarządu dostępne są na stronie internetowej Firmy.

[4.1, 4.2, 4.3, LA13]

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę. Prezes Zarządu, będący jednocześnie dyrektorem generalnym, jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorcza, na wniosek prezesa Zarządu powołuje wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata. W roku 2010 skład Zarządu nie ulegał zmianom.

[4.5]

Wynagrodzenie członków Zarządu składa się z miesięcznego wynagrodzenia stałego, wynagrodzenia za wyniki (premię rocznej), na które składają się następujące elementy:

- premia zadaniowa ustalana na podstawie rocznej oceny realizacji zadań,
- premia za realizację wskaźników dotyczących działalności biznesowej Grupy Budimex,

- program motywacyjny Grupy Ferrovial pod nazwą „Plan przyznania akcji związanych z celami Ferrovialu”, polegający na warunkowym przyznaniu praw do nabycia akcji spółki dominującej.

Członkowie Zarządu pozostający w zatrudnieniu 36 miesięcy uzyskują możliwość przyznania im akcji spółki dominującej. Zarówno przyznanie, jak i liczba ww. akcji uzależniona jest od osiągnięcia zakładanych parametrów ekonomicznych przez Grupę Ferrovial w ciągu następnych trzech lat oraz pozostawanie poszczególnych osób w zatrudnieniu w Zarządzie w dacie przyznania akcji.

Dodatkowo przysługuje im bezpłatna opieka medyczna lub pokrycie składek ubezpieczeniowych z tytułu na życie i dożycie. Organem uprawnionym do ustalania zasad wynagrodzenia członków Zarządu Budimeksu SA jest Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza

[4.9, 4.10]

Rada Nadzorcza pełni funkcje nadzorcze i kontrolne wobec Zarządu. Uprawniona jest do przeglądania wszystkich dokumentów, może również oczekiwać sprawozdań i wyjaśnień od Zarządu i pracowników. Ma prawo żądania dla swoich potrzeb wykonania niezbędnych ekspertyz i badań w zakresie spraw będących przedmiotem jej nadzoru i kontroli.

Rada Nadzorcza ocenia sprawozdanie roczne z działalności Zarządu i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy jego przyjęcie, a w konsekwencji również udzielenie lub nieudzielenie członkom Zarządu absolutorium. Nie istnieją odrębne procedury dotyczące monitoringu ryzyk związanych z kwestiami ekonomicznymi, środowiskowymi i społecznymi.

[4.6, 4.7]

W ramach Rady Nadzorczej działają trzy komitety: Komitet Audytu, Komitet Inwestycyjny i Komitet Wynagrodzeń.¹³ Przewodniczącym Komitetu Audytu jest Pani Marzenna Anna Weresa, ekspert w dziedzinie rachunkowości, będąca niezależnym członkiem Rady Nadzorczej.

Nowy skład Rady został powołany na trzyletnią kadencję w maju 2010 roku. Jej przewodniczącym jest Marek Michałowski. Dodatkowo w skład Rady wchodzi Carmelo Rodrigo López (wiceprzewodniczący), Tomasz Sielicki (sekretarz), Marzenna

Anna Weresa, Igor Chalupec, Javier Galindo Hernandez, Jose Carlos Garrido - Lestache Rodriguez, Piotr Kamiński oraz Maciej Stańczuk. Spośród 9 członków Rady Nadzorczej, 5 to członkowie spełniający kryteria niezależności (Marzenna Weresa, Igor Chalupec, Piotr Kamiński, Tomasz Sielicki i Maciej Stańczuk). Pozostali czterej powiązani są z inwestorem strategicznym.¹⁴

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie wykształcenie i wieloletnie doświadczenie, gwarantujące właściwe wypełnianie powierzonych im przez akcjonariuszy funkcji. Życiorysy oraz oświadczenia dotyczące niezależności lub powiązań z którymkolwiek z akcjonariuszy poszczególnych członków Rady Nadzorczej dostępne są na stronie internetowej Firmy.¹⁵

[4.5]

Organem uprawnionym do ustalania zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej Budimeksu SA jest Walne Zgromadzenie. Poziom wynagrodzeń uzależniony jest od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

¹³ Szczegółowo zakres ich działalności został opisany w sprawozdaniu zarządu z działalności za rok 2010, który jest dostępny na stronie internetowej Budimeksu w sekcji relacji inwestorskich.

^{14, 15} Szczegóły oświadczeń:
http://www.budimex.pl/subpage.asp?idbup=6&idmenuleftcat=286&start_url=wwwbudimex/list_new_0a.asp?lang=1

Walne zgromadzenie Budimeksu SA

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd jako zwyczajne albo nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się najpóźniej w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Jeżeli Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w wyżej wymienionym terminie, uprawnienie to przysługuje Radzie Nadzorczej. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd, ilekroć uzna to za wskazane, albo gdy z żądaniem takim wystąpi Rada Nadzorcza lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 10% kapitału zakładowego.

[4.4]

Akcjonariusze reprezentujący co najmniej 10% kapitału zakładowego mogą żądać w formie pisemnej umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Udziałowcy mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez swoich pełnomocników.

Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu winno być udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej. Udzielenie pełnomocnictwa w postaci elektronicznej nie wymaga opatrzenia bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Spółka umożliwia również udział w obradach Walnego Zgromadzenia, w charakterze obserwatora, przedstawicielom mediów. Procedura z tym związana jest bardzo prosta. Aby dziennikarz otrzy-

mał akredytację, wystarczy, że zgłosi chęć udziału na minimum dwie godziny przed rozpoczęciem obrad i przedstawi ważną legitymację dziennikarską oraz dowód tożsamości. Przyczynia się to do zapewnienia pełnej transparentności działań spółki i do ochrony interesów drobnych inwestorów indywidualnych.

Spółka zdecydowała się na czasowe zawieszenie stosowania nowo wprowadzonej w 2010 r. zasady „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” w zakresie obejmującym dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad Walnego Zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad oraz wykonywaniu osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku obrad Walnego Zgromadzenia. Rozwiązania te nie będą stosowane z początkiem 2012 r.

W ciągu roku akcjonariusze mają do dyspozycji dedykowany kontaktom z nimi adres poczty elektronicznej, zapewniający płynny przepływ informacji.

System kontroli wewnętrznej

[1.2]

Zarząd Budimeksu SA jest odpowiedzialny za wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w kluczowym dla interesariuszy procesie sporządzania sprawozdań finansowych. W praktyce sprawozdania przygotowywane są przez wykwalifikowanych pracowników pionu finansowego pod nadzorem członka Zarządu – dyrektora Pionu Ekonomiczno-Finansowego Budimeksu SA.

Sporządzenie sprawozdań rocznych poprzedza spotkanie Komitetu Audytu z niezależnymi audytorami w celu ustalenia planu i zakresu badania sprawozdań finansowych oraz omówienia potencjalnych obszarów ryzyk mogących mieć wpływ na rzetelność i prawidłowość sprawozdań finansowych.

Podstawą sporządzenia jednostkowych sprawozdań finansowych są księgi rachunkowe. Księgi rachunkowe najistotniejszych spółek Grupy są prowadzone przy użyciu programu finansowo-księgowego SAP R/3.

W trakcie sporządzania sprawozdań finansowych stosowane są między innymi następujące czynności kontrolne:

- ocena istotnych, nietypowych transakcji pod kątem ich wpływu na sytuację finansową Grupy oraz sposób prezentacji w sprawozdaniu finansowym,
- weryfikacja adekwatności przyjętych założeń do wyceny wartości szacunkowych,
- analiza porównawcza i merytoryczna danych finansowych,
- weryfikacja prawidłowości arytmetycznej i spójności danych,
- analiza kompletności ujawnień.

Roczne sprawozdania finansowe podlegają badaniu niezależnego biegłego rewidenta, który po zakończonym badaniu przedstawia swoje wnioski i spostrzeżenia Komitetowi ds. Audytu, a następnie Radzie Nadzorczej.

Spółki Grupy Budimex stosują jednolite zasady rachunkowości zatwierdzone przez zarządy Budimeksu SA oraz spółek zależnych. Prawidłowość stosowania zasad rachunkowości przez poszczególne spółki jest monitorowana na bieżąco.

Załącznik: tabele

[4.14, 4.16] Interesariusze

[EN1] Zużycie wybranych, kluczowych ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, surowców

[EN22] Odpady

[EN3, EN4] Zużycie paliw i energii

[EN16] Emisja CO₂

[EN20] Emisja zanieczyszczeń innych niż CO₂,
tj. SO_x, NO_x, CO i pyłu zawieszonego

[EN15] Gatunki zagrożone w rejonie prowadzenia prac

[LA1, LA2, LA4] Dane dotyczące zatrudnienia

Wskaźniki GRI

[4.14, 4.16] Interesariusze

Grupa interesariuszy	Częstotliwość kontaktów operacyjnych
Pracownicy	
Pracownicy etatowi	ustawiczny
Studenci (potencjalni pracownicy)	regularny
Byli pracownicy	okazjonalny
Związek zawodowy	regularny
Inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru	okazjonalny
Inwestorzy	
Inwestor strategiczny (Ferrovial)	ustawiczny
Inwestorzy instytucjonalni i indywidualni (giełdowi)	regularny
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie	regularny
Agencje ratingowe i domy maklerskie	regularny
Banki (kredytodawcy)	okazjonalny
Klienci	
GDDKiA	regularny
Klienci instytucjonalni	regularny
Klienci indywidualni	regularny
Partnerzy biznesowi	
Kluczowi dostawcy	ustawiczny
Podwykonawcy	ustawiczny
Spółeczności lokalne (w obrębie inwestycji)	
Mieszkańcy i liderzy społeczni	okazjonalny
Lokalna administracja samorządowa	regularny
Spółeczeństwo	
Media	regularny
Szkoły wyższe, pracownicy naukowci, organizacje techniczne	okazjonalny
Administracja rządowa (centralna)	okazjonalny
Środowisko naturalne	
Organizacje ekologiczne	okazjonalny
Inspektorzy nadzoru ochrony środowiska	okazjonalny

[EN1] Zużycie wybranych, kluczowych ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, surowców

Surowiec/materiał	j.m.	2010
Budimex SA		
asfalt drogowy (zwykły i modyfikowany)	tys. ton	40
cement	tys. ton	85
kruszywo łamane do masy bitumicznej	tys. ton	700
mieszanki z kruszyw łamanych	tys. ton	1600
stal zbrojeniowa	tys. ton	75
Mostostal SA		
stal	tys. ton	10
Danwood Sp. z o.o.		
drewno	m ³	8030 (ok. 4 tys. ton)
łącznie (najważniejszych surowców)	tys. ton	2 510

[EN22] Odpady¹⁶

2010

Najważniejsze odpady wg rodzaju	masa (tony)	struktura
odpady niebezpieczne, w tym:	75,0	0,0%
• materiały konstrukcyjne zawierające azbest	73,7	0,0%
odpady inne niż niebezpieczne, w tym:	4 614 744,5	100,0%
• odpadowa masa roślinna	922,5	0,0%
• odpady z betonu oraz gruz betonowy	16 615,9	0,4%
• gruz ceglany	10 569,5	0,2%
• zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	8 460,3	0,2%
• odpady z remontów i przebudowy dróg (z istniejącej podbudowy itp.)	27 473,4	0,6%
• drewno	3 050,8	0,1%
• gleba i ziemia, w tym kamienie	4 380 014,2	94,9%
• innego rodzaju urobek z pogłębienia	165 103,5	3,6%
• niesegregowane odpady komunalne	809,7	0,0%
Suma	4 614 819,5	100,0%

¹⁶ Dane obejmują wyłącznie Budimex SA.

[EN22] Odpady¹⁶

Odpady wg sposobu zagospodarowania	masa (tony)	2010	struktura
Odpady powtórnie wykorzystane gospodarczo, w tym:	4 545 475,2		98,5%
• papa odpadowa	65,4		0,0%
• aluminium	1,5		0,0%
• żelazo i stal	290,6		0,0%
• gleba i ziemia w tym kamienie	4 380 014,2		94,9%
• innego rodzaju urobek z pogłębiania	165 103,5		3,6%
Odpady wykorzystane jako podlegające spaleniu, w tym jako paliwo, w tym:	4 002,5		0,1%
• odpadowa masa roślinna	922,5		0,0%
• drewno i opakowania z drewna	3 080,0		0,1%
Odpady składowane na składowiskach odpadów, w tym	65 341,8		1,4%
• odpady niebezpieczne	75,0		0,0%
łącznie	4 614 819,5		100,0%

[EN3, EN4] Zużycie paliw i energii¹⁷

Źródło energii i surowców energetycznych	j.m.	2009	2010	%
olej napędowy	GJ	85 441	123 309 (2845,8 ton)	44,3%
benzyna	GJ	23 374	29 931 (668,1 ton)	28,1%
lekki olej opałowy	GJ	140 941	36 955 (919,5 ton)	66,5%
olej opałowy LSC	GJ		3746 (89,2 ton)	
olej opałowy HSC	GJ		193 981 (4618,6 ton)	
energia elektryczna	GJ	85441	108 888 (30244,9 MWh)	27,4%

[EN16] Emisja CO₂¹⁸

Emisja CO ₂	j.m.	2010
Emisja bezpośrednia (scope 1)	tony	28 109
Emisja pośrednia (scope 2)	tony	19 921
Emisja pośrednia (scope 3)	x	x
łącznie:		48 030

¹⁷ Dane obejmują wyłącznie Budimex SA.

¹⁸ Dane obejmują wyłącznie Budimex SA.

Podział emisji na bezpośrednią (Scope 1), wynikającą ze spalania paliw przez pojazdy, maszyny i urządzenia wykorzystywane w firmie oraz na pośrednią, powstałą przy produkcji energii nabywanej przez firmę (Scope 2) został przyjęty w oparciu o standard „The Greenhouse Gas Protocol a corporate accounting and reporting standard”. Emisja bezpośrednia ujmowana przez ww. standard jako Scope 3, nie była analizowana. Oszacowań wartości emisji dokonano z wykorzystaniem ogólnodostępnych narzędzi opracowanych przez The Greenhouse Gases Protocol Initiative oraz załącznika nr 3 do „Zasad metodycznych sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć” (GUS).

[EN20] Emisja zanieczyszczeń innych niż CO₂, tj. SO_x, NO_x, CO i pyłu zawieszonego (najważniejsze źródła)¹⁹

Wytwórnice mas bitumicznych							
	Siewierz	Suwałki	Wojcieszyn	Pruszków	Kobierzyce	Szczecin	Trzebinia
Tlenki siarki SO _x /SO ₂	9 348,239 kg/rok	2 542,188 kg/rok	8 490,11 kg/rok	11 541,39 kg/rok	8 330,241 kg/rok	338,18 kg/rok	8 556,89 kg/rok
Tlenki azotu NO _x /NO ₂	4 197,65 kg/rok	1 191,132 kg/rok	3 546,415 kg/rok	4 820,968 kg/rok (suszarka kruszywa)	833,025 kg/rok	1 112,44 kg/rok	3 574,31 kg/rok
Tlenek węgla CO	419,765 kg/rok	119,113 kg/rok	354,6415 kg/rok	482,097 kg/rok	725,67 kg/rok	111,24 kg/rok	357,43 kg/rok
Pył zawieszony PM10 ²⁰	324,142 kg/rok (otaczarka); 45,268 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej); 106,963 kg/rok (zbiornik pyłu kamien- nego)	181,538 kg/rok (otaczarka); 39,743 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej)	326,09 kg/rok (otaczarka); 39,144 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej)	1 012,336 kg/rok (suszarka kruszywa); 47,664 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej); 4,185 kg/rok (zbiornik magazy- nowy pyłu)	725,67 kg/rok (suszarka kruszywa); 6,105 kg/rok (zbiornik pyłu ka- mien- nego); 241,914 kg/rok (zbiornik mączki wapiennej)	146,01 kg/rok (otaczarka); 35,09 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej)	309,17 kg/rok (otaczarka); 69,58 kg/rok (zbiorniki mączki wapiennej); 92,63 kg/rok (zbiornik pyłu kamien- nego)
Benzo(a)piren	9,588E-6 kg/rok (otaczarka); 4,243E-5 kg/rok (zbiorniki bitumu)	2,5144E-6 kg/rok (otaczarka); 1,3683E-5 kg/rok (zbiorniki bitumu)	6,6E-6 kg/rok (otaczarka)	1,173E-6 kg/rok (suszarka kruszywa); 5,31E-5 kg/rok (zbiorniki bitumu)	2,1042E-5 kg/rok (suszarka kruszywa); 0,0001011 kg/rok (nagrzew- nica zbior- ników z asfaltem)	1,97E-6 kg/rok	6,6E-6 kg/rok

¹⁹ Wszystkie wymienione w tabeli zakłady działają w ramach Budimex SA.

²⁰ Dla wytwórnice mas bitumicznych w Szczecinie i Trzebini podano pył zawieszony całkowity TSP.

[EN15]: Gatunki zagrożone w rejonie prowadzenia prac

Wszystkie gatunki (ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz ssaki, płazy, gady, ryby, bezkręgowce i rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) w siedliskach (wszystkich obszarów NATURA 2000, na których realizowana jest inwestycja oraz tych, które leżą w pobliżu przedsięwzięcia – wymienione powyżej), na które wpływa realizacja przedsięwzięcia, znajdujące się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Zwierząt ze wskazaniem szczebla ryzyka wymarciem:

1. Zagrożone (endangered EN – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie):

- Starodub łąkowy (*Ostericum palustre*; *Angelica palustris*) – gatunek rośliny z rodziny selerowatych

2. Narażone na wyginiecie (vulnerable VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie):

- Kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*) – gatunek chrząszcza z rodziny kózkowatych
- Leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum* Hayne) – gatunek rośliny z rodziny sandałowcowatych (*Santalaceae*)
- Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus* L.) – gatunek rośliny z rodziny storczykowatych (*Orchidaceae*)
- Pustułeczka, sokół pustułeczka, dzwonnicek pustułeczka, białoszpon (*Falco naumanni*) – gatunek małego ptaka drapieżnego z rodziny sokołowatych (*Falconidae*)
- Wodniczka (*Acrocephalus paludicola*) – gatunek niewielkiego ptaka wędrownego z rodziny trzciniaaków, wcześniej zaliczanego do pokrzewkowatych
- Żubr (*Bison bonasus*) – gatunek łozyskowca z rodziny krętorogich, rzędu parzystokopytnych

3. Bliskie zagrożenia (near threatened NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia):

- Bekas dubelt, dubelt (*Gallinago media*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Kania ruda, kania rdzawa (*Milvus milvus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Kraska zwyczajna, kraska pospolita, kraska (*Coracias garrulus*), w wielu regionach Polski znana również pod nazwą siwka – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny krasiek (*Coraciidae*)
- Mopek (*Barbastella barbastellus*) – gatunek ssaka z rzędu nietoperzy
- Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – gatunek owadów z rodziny żukowatych z podrzędu chrząszczy wielożernych
- Podgorzałka, kaczka podgorzałka (*Aythya nyroca*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Sasanka otwarta, sasanka dzwonkowata (*Pulsatilla patens* (L.) Mill.) – gatunek rośliny należący do rodziny jaskrowatych (*Ranunculaceae* Juss.)
- Skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*) – gatunek małża z rodziny skójkowatych
- Wydra europejska (*Lutra lutra*) – gatunek niewielkiego drapieżnego ssaka z rodziny łasicowatych

4. Na razie niezagrożone (least concern LC – gatunki na razie niezagrożone wymarciem, z różnych powodów wpisane do Czerwonej Księgi):

- Batalion, bojownik batalion, bojownik zmienny, biegus bojownik, bojownik odmienny (*Philomachus pugnax*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Bączek (*Ixobrychus minutus*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny czaplówatych (*Ardeidae*)

- Bąk zwyczajny (*Botaurus stellaris*) – gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny czaplowatych (Ardeidae)
- Bernikla białolica (*Branta leucopsis*) – duży ptak wodny z rodziny kaczkowatych
- Biegus zmienny (*Calidris alpina*) – gatunek ptaka z rodziny bekasowatych (Scolopacidae)
- Bielaczek, tracz bielaczek (*Mergellus albellus*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Bielik (zwyczajny) (*Haliaeetus albicilla*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Błotniak łąkowy, błotniak popielaty (*Circus pygargus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych
- Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Bocian biały (*Ciconia ciconia*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny bocianowatych (Ciconiidae)
- Bocian czarny, hajstra (*Ciconia nigra*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny bocianowatych (Ciconiidae)
- Boleń (*Aspius aspius*) – ryba z rodziny karpowatych
- Bóbr europejski (*Castor fiber*) – gatunek ziemnowodnego gryzonia z rodziny bobrowatych (Castoridae)
- Brzanka (*Barbus peloponnesius*) – słodkowodna ryba z rodziny karpowatych
- Certa (*Vimba vimba*) – gatunek anadromicznej ryby z rodziny karpowatych
- Ciosa (*Pelecus cultratus*) – ryba z rodziny karpowatych (Cyprinidae), jedyny przedstawiciel rodzaju *Pelecus*
- Czapla biała (*Ardea alba*) – gatunek dużego ptaka, z rodziny czaplowatych (Ardeidae)
- Czapla nadobna (*Egretta garzetta*) – gatunek dużego ptaka z rodziny czaplowatych (Ardeidae)
- Derkacz (zwyczajny) (*Crex crex*) – gatunek średniego ptaka z rodziny chruścieli (Rallidae)
- Drzemlik, sokół drzemlik, sokół królik (*Falco columbarius*) – gatunek średniej wielkości ptaka drapieżnego z rodziny sokołowatych (Falconidae)
- Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny dzięciołowatych
- Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*) – gatunek średniego ptaka z rodziny dzięciołowatych
- Gadożer (zwyczajny), krótkoszpon (*Circaetus gallicus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Gągoł (gągoł krzykliwy) (*Bucephala clangula*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Gąsiorek (dzierzba gąsiorek) (*Lanius collurio*) – gatunek małego ptaka wędrownego z rodziny dzierzbowatych
- Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*) – gatunek drapieżnej, słodkowodnej ryby z rodziny głowaczowatych
- Jarzębka, pokrzewka jarzębata, gajówka jarzębata (*Sylvia nisoria*) – niewielki ptak wędrowny z rodziny pokrzewkowatych
- Kania czarna, kania brunatna[4] (*Milvus migrans*) – gatunek dużego ptaka z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Kiełb białopłetwy (*Romanogobio albiginnatus* syn. *Gobio albiginnatus*) – słodkowodna ryba z rodziny karpowatych
- Kiełb Kesslera (*Romanogobio kesslerii*, syn. *Gobio kesslerii*) – gatunek ryby z rodziny karpowatych

- Koza, kózka (*Cobitis taenia*) – słodkowodna ryba z rodziny piskorzowatych, hodowana w akwariach
- Koza złotawa, kózka złotawa (*Sabanejewia aurata* syn. *Cobitis aurata*) – słodkowodna ryba z rodziny piskorzowatych
- Kumak nizinny (*Bombina bombina*) – gatunek płaza z rodziny kumakowatych, blisko spokrewnionego z kumakiem górskim
- Kropiatka, kureczka nakrapiana (*Porzana porzana*) – gatunek średniej wielkości ptaka wodnego z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Lerka, skowronek borowy (*Lullula arborea*) – mały ptak z rodziny skowronków, jedyny przedstawiciel monotypowego rodzaju *Lullula*
- Łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus*; *columbianus bewickii*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Łęczak, brodziec leśny, trawnik (*Tringa glareola*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Łosoś szlachetny, łosoś pospolity, łosoś europejski, łosoś atlantycki (*Salmo salar*) – ryba z rodziny łososiowatych (*Salmonidae*)
- Mewa czarnogłowa (*Ichthyetus melanocephalus*; *Larus melanocephalus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Mewa mała (*Hydrocoloeus minutus*; *larus minutus*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Minóg morski, minog morski (*Petromyzon marinus*) – pasożytniczy bezzuchwowiec z rodziny minogowatych, największy z minogów
- Minóg rzeczny, minog rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) – europejski bezzuchwowiec pasożytniczy z rodziny minogowatych
- Minóg strumieniowy, minog strumieniowy (*Lampetra planeri*) – gatunek bezzuchwowca z rodziny minogowatych, prymitywny kręgowiec wodny
- Morświn (*Phocoena phocoena*) – gatunek walenia z rodziny morświnowatych (*Phocoenidae*), spokrewniony z delfinami
- Muchołówka mała (*Ficedula parva*) – gatunek ptaka z rodziny muchołówek (*Muscicapidae*)
- Nocek duży (*Myotis myotis*) – gatunek ssaka z rzędu nietoperzy z rodziny mroczkowatych
- Nur czarnoszyi (*Gavia arctica*) – duży, wędrowny ptak wodny z rodziny nurów
- Nur rdzawoszyi (*Gavia stellata*) – duży, wędrowny ptak wodny z rodziny nurów
- Nurogęs, tracz nurogęs (*Mergus merganser*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Ohar, podgorzelec, kaczka norowa (*Tadorna tadorna*) – gatunek średniego, wędrownego (poza skrajnie zachodnimi i południowymi populacjami) ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*) (podrodzina orły, rodzaj *Aquila*)
- Ortolan, trznadel ortolan (*Emberiza hortulana*) – mały ptak wędrowny z rodziny trznadlowatych
- Ostrygojad zwyczajny, ostrygojad (*Haematopus ostralegus*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny ostrygojadów (*Haematopodidae*)
- Parposz, aloza parposz (*Alosa fallax*) – ryba anadromiczna z rodziny śledziowatych
- Pelikan różowy, pelikan baba (*Pelecanus onocrotalus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny pelikanów (*Pelecanidae*)
- Perkoz rogaty (*Podiceps auritus*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Piekiełnica, szweja (*Alburnoides bipunctatus*) – gatunek ryby z rodziny karpowatych
- Piskorz (*Misgurnus fossilis*) – słodkowodna ryba z rodziny piskorzowatych

- Płatkonóg sztyfłodzioby (*Phalaropus lobatus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Podróżniczek (*Luscinia svecica*) – gatunek niewielkiego ptaka wędrownego z rodziny muchołówek
- Puchacz zwyczajny, puchacz (*Bubo bubo*) – gatunek dużego, osiadłego ptaka z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*)
- Różanka (*Rhodeus sericeus*) – gatunek ryby z rodziny karpinowatych
- Rybitwa białoczelna (*Sternula albifrons*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa czarna (rybitwa żałobna) (*Chlidonias niger*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa czubata (*Thalasseus sandvicensis*) – gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa rzeczna, rybitwa zwyczajna (*Sterna hirundo*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa wielkodzioba (*Hydroprogne caspia*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybołów (*Pandion haliaetus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny rybołówów (*Pandionidae*)
- Sieweczka morska (*Charadrius alexandrinus*) – gatunek małego ptaka z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*) – gatunek małego ptaka z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Siewka złota (*Pluvialis apricaria*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Sokół wędrowny (*Falco peregrinus*) – gatunek średniego ptaka drapieżnego z rodziny sokołowatych (*Falconidae*)
- Szablodziób zwyczajny, szablodziób (*Recurvirostra avosetta*) – gatunek średniej wielkości ptaka brodzącego z rodziny szczydłonogów (*Recurvirostridae*)
- Szlamnik zwyczajny, szlamnik rdzawy, szlamik (*Limosa lapponica*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Ślepowron (zwyczajny) (*Nycticorax nycticorax*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny czaplówatych (*Ardeidae*)
- Świergotek polny (*Anthus campestris*) – mały ptak z rodziny pliszkowatych
- Terekia (*Xenus cinereus*; *Tringa cinerea*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*), jedyny przedstawiciel rodzaju *Xenus*
- Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) – gatunek płaza ogoniastego z rodziny salamandrowatych (*Salamandridae*)
- Trzmielojad (zwyczajny), pszczołojad (*Pernis apivorus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Uszatka błotna, sowa błotna, błotnica (*Asio flammeus*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*)
- Warzęcha (*Platalea leucorodia*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny ibisowatych
- Wilk, wilk szary (*Canis lupus*) – gatunek drapieżnego ssaka z rodziny psowatych (*Canidae*)
- Zielonka, kureczka zielonka (*Porzana parva*) – gatunek małego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Zimorodek zwyczajny (zimorodek) (*Alcedo atthis*) – niewielki ptak rybożerny z rodziny zimorodkowatych
- Żuraw (zwyczajny), żuraw popielaty, żuraw szary (*Grus grus*) – gatunek dużego ptaka z rodziny żurawi (*Gruidae*)

Dane dotyczące zatrudnienia

	Budimex SA		Budimex Nierucho- mości sp. z o.o.	Mostostal Kraków SA		Budimex Danwood Sp. z o.o.	Centrum Konferen- cyjne Licheń Sp. z o.o.	Razem
	rynek polski	Biurowisko Rynku Niemiec- kiego		rynek polski	Mostostal Niemcy			

[LA1] pracownicy ogółem (etaty)

Liczba								
pracowników	2780	644	59	449	124	538	50	4644

[LA1] pracownicy wg typu umowy

czas określony	1048	634	6	58	124	182	8	2060
%	37,70%	98,40%	10,20%	12,90%	100,00%	33,80%	16,00%	44%
czas nieokreślony	1732	10	53	391	0	356	42	2584
%	62,30%	1,60%	89,80%	87,10%	0,00%	66,20%	84,00%	56%

[LA1] pracownicy wg wymiaru czasu zatrudnienia

pełen etat	2774	643	59	448	124	538	50	4636
%	99,80%	99,80%	100,00%	99,80%	100,00%	100,00%	100,00%	99,80%
niepełen etat	6	1	0	1	0			8
%	0,20%	0,20%	0,00%	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,20%

[LA1] pracownicy w podziale geograficznym

Polska								
mazowieckie	1244	0	48	0	0	0	0	1292
małopolskie	854	0	6	449	0	0	0	1309
dolnośląskie	399	0	0	0	0	0	0	399
wielkopolskie	283	3	5	0	0	0	50	341
podkarpackie	0	6	0	0	0	0	0	6
podlaskie	0	0	0	0	0	286	0	286
Niemcy	0	635	0	0	124	252	0	1011

[LA1] pracownicy w podziale wg płci

kobiet	489	9	39	16		41	b.d.	594
%	17,60%	1,40%	66,10%	3,60%	0,00%	7,60%		12,80%
mężczyzn	2291	635	20	433	124	497		4000
%	82,40%	98,60%	33,90%	96,40%	100,00%	92,40%		86,10%
	2780	644	59	449	124	538	50	4644

	Budimex SA		Budimex Nierucho- mości sp. z o.o.	Mostostal Kraków SA		Budimex Danwood Sp. z o.o.	Centrum Konferen- cyjne Licheń Sp. z o.o.	Razem
	rynek polski	Biuro Rynku Niemiec- kiego		rynek polski	Mostostal Niemcy			

////// [LA1] pracownicy w podziale wg wieku //////////////////////////////////////

wiek	rynek polski	Biuro Rynku Niemiec- kiego	Budimex Nierucho- mości sp. z o.o.	rynek polski	Mostostal Niemcy	Budimex Danwood Sp. z o.o.	Centrum Konferen- cyjne Licheń Sp. z o.o.	Razem
20-29	823	102	11	58	8	109	b.d.	1111
30-39	1012	180	25	88	39	214		1558
40-49	385	203	14	138	41	142		923
50-59	462	151	8	157	34	72		884
60+	98	8	1	8	2	1		118
razem	2780	644	59	449	124	538	50	4644

////// [LA2] liczba przyjęć do pracy //////////////////////////////////////

Liczba nowych pracowników	987	387	6	71	32	209	b.d.	1692
---------------------------	-----	-----	---	----	----	-----	------	------

////// [LA2] liczba odejść z pracy //////////////////////////////////////

Liczba odchodzących pracowników	429	289	9	69	59	84	b.d.	939
---------------------------------	-----	-----	---	----	----	----	------	-----

////// [LA4] pracownicy objęci umowami zbiorowymi //////////////////////////////////////

Liczba pracowników	2765	b.d.	56	446	b.d.	0	b.d.	3267
%	99,50%		94,90%	99,30%		0,00%		>70,3%

[3.12] Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Strategia i analiza			
[1.1]	3	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla (np. dyrektora wykonawczego, prezesa zarządu lub innej osoby o równoważnej pozycji) na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii	-
[1.2]	4	Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk	-
Profil organizacji			
[2.1]	-	Nazwa organizacji	Budimex SA
[2.2]	29	Główne marki, produkty i/lub usługi	-
[2.3]	29	Struktura operacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint-venture	Bardziej szczegółowe informacje na ten temat w „Sprawozdaniu z działalności Grupy za rok 2010” – www.budimex.pl
[2.4]	-	Lokalizacja siedziby głównej organizacji.	ul. Stawki 40 01-140 Warszawa, Polska
[2.5]	29	Liczba krajów, w których działa organizacja oraz podanie nazw tych krajów, gdzie zlokalizowane są główne operacje organizacji lub tych, które są szczególnie adekwatne w kontekście treści raportu	-
[2.6]	-	Forma własności i struktura prawna organizacji	Spółka Akcyjna, notowana na GPW w Warszawie
[2.7]	29	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/konsumentów i beneficjentów	Bardziej szczegółowe informacje na ten temat w „Sprawozdaniu z działalności Grupy za rok 2010” – www.budimex.pl
[2.8]	30	Skala działalności z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> • liczby pracowników • przychodów netto ze sprzedaży (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) lub dochodów netto (dla sektora publicznego) • kapitalizacji z perspektywy zadłużenia i kapitału własnego (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) oraz • ilości produktów lub świadczonych usług 	-
[2.9]	29	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury lub formy własności	Szczegółowy opis zmian został pominięty, ponieważ można go odnaleźć w publicznie dostępnym dokumencie „Sprawozdanie z działalności Grupy za rok 2010” (www.budimex.pl)

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Strategia i analiza			
[2.10]	9	Nagrody otrzymane w raportowanym okresie	–
Profil raportu			
[3.1]	–	Okres raportowania (np. rok obrotowy/kalendarzowy)	Rok finansowy / kalendarzowy: 01.01.2010-31.12.2010
[3.2]	–	Data publikacji ostatniego raportu (jeśli został opublikowany)	Listopad 2010
[3.3]	–	Cykl raportowania (roczny, dwuletni itd)	roczny
[3.4]	–	Osoba kontaktowa	Łukasz Kubiak, Biuro ds. Komunikacji, Budimex SA, ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa e-mail: lukasz.kubiak@budimex.pl tel. (22) 623 61 64 kom. 695 052 455 fax (22) 623 60 14
[3.5]	6	Proces definiowania zawartości raportu	–
[3.6]	6	Zasięg raportu (np. kraje, oddziały, jednostki zależne, dzierżawione obiekty, przedsięwzięcia typu joint venture, dostawcy)	–
[3.7]	6	Oświadczenie w sprawie jakichkolwiek ograniczeń w zakresie i zasięgu raportu	–
[3.8]	–	Informacja o przedsięwzięciach typu joint venture, podmiotach zależnych, obiektach dzierżawionych, operacjach outsoursowanych i innych jednostkach, które w znaczący sposób mogą wpłynąć na porównywalność działań organizacji w poszczególnych okresach i/lub w stosunku do innych organizacji	–
[3.9]	–	Techniki i przyjęte założenia odnośnie szacunków i kalkulacji wskaźników i innych informacji zawartych w raporcie	Raport za rok 2010 (poziom aplikacji B+) jest szerszy od poprzednich (poziom aplikacji C). Raport wykorzystuje powszechnie przyjmowane techniki pomiaru wynikające m.in. z obowiązujących zasad rachunkowości i konsolidacji sprawozdań finansowych, GHG Protocol oraz zasad sprawozdawczości GUS. Ewentualne komentarze w zakresie specyficznych metod pomiaru znajdują się bezpośrednio przy wskaźnikach opisujących poszczególne wielkości

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Profil raportu			
[3.10]	–	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu (np. fuzje, przejęcia, zmiana roku/okresu bazowego, charakteru działalności, metod pomiaru)	–
[3.11]	–	Znaczne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub metod pomiaru zastosowanych w raporcie	Raport za rok 2010 (poziom aplikacji B+) jest szerszy od poprzednich (poziom aplikacji C)
[3.12]	46- -58	Indeks GRI	–
[3.13]	–	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu. Jeśli nie zawarto takich danych w niezależnym raporcie poświadczającym, wyjaśnienie zakresu i podstaw zewnętrznej weryfikacji oraz relacji pomiędzy organizacją i zewnętrznym podmiotem poświadczającym	Opinia biegłego rewidenta. Raport został przygotowany przez podmiot zewnętrzny w oparciu o dane dostarczone przez Budimex SA, a następnie poddany weryfikacji niezależnego audytora: PwC
Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie			
[4.1]	31	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania, jak na przykład tworzenie strategii czy nadzór nad organizacją	–
[4.2]	31	Wskazanie, czy przewodniczący najwyższego organu nadzorczego jest również dyrektorem zarządzającym (a jeśli tak, to jakie funkcje pełni w ramach zarządu wraz z uzasadnieniem takiej struktury)	–
[4.3]	31	Liczba członków najwyższego organu nadzorczego z wyróżnieniem niezależnych i/lub niewykonawczych członków (dotyczy organizacji posiadających monistyczną strukturę rady nadzorczej/organu nadzorczego)	–
[4.4]	33	Mechanizmy umożliwiające akcjonariuszom i pracownikom zgłaszanie rekomendacji i wskazówek dla najwyższego organu nadzorczego	–
[4.5]	32	Związek pomiędzy poziomem wynagrodzeń najwyższego organu nadzorczego, wyższej kadry menedżerskiej oraz zarządu (obejmując system odpraw) a wynikami organizacji (obejmując wyniki społeczne i środowiskowe)	–
[4.6]	32	Procesy pozwalające na uniknięcie konfliktu interesów członków najwyższego organu nadzorczego	–
[4.7]	32	Proces weryfikacji kwalifikacji i doświadczenia członków najwyższego organu nadzorczego pod kątem wytyczania strategii obejmującej zagadnienia ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	–
[4.8]	4	Wewnętrznie sformułowana misja lub wartości organizacji, kodeks postępowania oraz zasady odnoszące się do aspektów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych funkcjonowania organizacji oraz poziom ich implementacji	–
[4.9]	32	Procedury najwyższego organu nadzorczego dotyczące nadzoru identyfikacji i zarządzania kwestiami ekonomicznymi, środowiskowymi i społecznymi, włączając stosowne ryzyka i szanse oraz dostosowanie się lub zgodność z uznanymi międzynarodowymi standardami, kodeksami postępowania i zasadami	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie			
[4.10]	32	Proces ewaluacji wyników działań najwyższego organu nadzorczego w odniesieniu do kwestii ekonomicznych, środowiskowych i społecznych	–
[4.11]	–	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności. Zasada 15 Deklaracji z Rio	Procedura „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, będąca elementem Zintegrowanego Systemu Zarządzania, definiuje m.in. zasady analizy wymagań środowiskowych i pojęcie wpływu na środowisko. Obejmuje każdy, czyli i potencjalny rodzaj wpływu. Spółka, abstrahując od zarządzania środowiskowego zgodnego z ISO-14000, zobowiązała się do przestrzegania zasady, przystępując do UN Global Compact
[4.12]	–	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy	–
[4.13]	27	Członkostwo w stowarzyszeniach (takich jak stowarzyszenia branżowe) i/lub w krajowych/ międzynarodowych organizacjach	–
[4.14]	36	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację	–
[4.15]	5	Podstawy identyfikacji i selekcji angażowanych grup interesariuszy	–
[4.16]	5	Podejście do angażowania interesariuszy, włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy	–
[4.17]	6	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
WYNIKI W WYMIARZE EKONOMICZNYM			
Wyniki ekonomiczne			
[EC1]	10	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych	–
[EC2]	–	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla działań organizacji wynikające ze zmian klimatycznych	Nieistotne – na chwilę obecną nie stwierdzono istotnych implikacji. Niemniej podstawowe surowce, z których korzysta firma, są produktami branż, które istotnie wpływają na klimat (produkcja asfaltów i paliw, produkcja cementu, hutnictwo stali). Tym samym zmiany regulacji i dodatkowe obciążenia tych branż w związku z emisją gazów cieplarnianych, mogą odbić się niekorzystnie na kosztach firmy. Z drugiej strony oferta firmy odpowiada na oczekiwania pośrednio związane ze zmianami klimatycznymi. Z jednej strony posiadamy odpowiednie zasoby by włączyć się w procesy restrukturyzacji zakładów energetycznych (budowa obiektów wytwórczych), z drugiej w naszej ofercie znajdują się domy, w których straty energetyczne zostały ograniczone do minimum
[EC3]	–	Pokrycie zobowiązań emerytalnych organizacji wynikających z programów o zdefiniowanych świadczeniach	–
[EC4]	–	Znaczące wsparcie finansowe uzyskane od państwa	Podmioty Grupy nie korzystały z bezpośredniej pomocy państwa. Wiele z realizowanych inwestycji (infrastruktura) jest finansowana ze środków budżetowych, w tym środków unijnych. Niemniej są to typowe zamówienia publiczne rozstrzygane w drodze przetargów
[EC5]	26	Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji.	

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Aspekt: Obecność na rynku			
[EC6]	11	Polityka, praktyki oraz udział wydatków przeznaczonych na usługi lokalnych dostawców w głównych lokalizacjach organizacji	-
[EC7]	12	Procedury w zakresie zatrudniania pracowników z rynku lokalnego oraz procent wyższego kierownictwa pozyskanego z rynku lokalnego w głównych lokalizacjach organizacji	-
Pośredni wpływ ekonomiczny			
[EC8]	10	Wkład w rozwój infrastruktury oraz świadczenie usług na rzecz społeczeństwa poprzez działania komercyjne, przekazywanie towarów oraz działania pro bono. Wpływ tych działań na społeczeństwo	-
[EC9]	-	Zidentyfikowanie i opis znacznego pośredniego wpływu ekonomicznego wraz z wyróżnieniem skali i zakresu oddziaływania	-
WYNIKI W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM			
Surowce i materiały			
[EN1]	18	Wykorzystane surowce/materiały według wagi i objętości	-
[EN2]	18	Procent materiałów pochodzących z recyklingu wykorzystanych w procesie produkcyjnym	-
[EN3]	38	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii	-
[EN4]	38	Pośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii	-
[EN5]	20	Ilość energii zaoszczędzonej dzięki konserwacji/remontom infrastruktury i poprawie efektywności energetycznej dotychczas stosowanych rozwiązań	-
[EN6]	20	Inicjatywy podjęte w celu dostarczenia produktów i usług efektywnych energetycznie lub opartych na energii odnawialnej oraz wynikające z tych rozwiązań redukcje zapotrzebowania na energię	-
[EN7]	-	Inicjatywy podjęte w celu zmniejszenia pośredniego zużycia energii z uwzględnieniem osiągniętego stopnia redukcji	-
Woda			
[EN8]	-	Łączny pobór wody według źródła	Większość zużywanej wody, to woda zużywana bezpośrednio na budowach, najczęściej pobierana bezpośrednio z naturalnych zbiorników, co uniemożliwia prowadzenie ścisłej ewidencji
[EN9]	-	Źródła wody znacząco zubożone przez nadmierny pobór wody	Działalność Budimex w 2010 r. nie spowodowała znacznego zubożenia źródeł wody
[EN10]	-	Procent i łączna objętość wody podlegającej recyklingowi i ponownemu wykorzystaniu	-

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Bioróżnorodność			
[EN11]	16	Lokalizacja i powierzchnia posiadanych, dzierżawionych lub zarządzanych gruntów zlokalizowanych w obszarach chronionych lub obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi bądź przylegających do takich obszarów	–
[EN12]	16	Opis istotnego wpływu działalności, produktów i usług na bioróżnorodność obszarów chronionych i obszarów o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi	–
[EN13]	–	Siedliska chronione lub zrewitalizowane	Dokładne informacje są dostępne w opracowaniach dotyczących oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko ze wskazaniem dokładnej lokalizacji względem inwestycji
[EN14]	16	Strategie, obecne działania i plany zarządzania wpływem na bioróżnorodność	
[EN15]	16 40	Liczba gatunków znajdujących się w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) oraz na krajowych listach gatunków zagrożonych, zidentyfikowanych na obszarze oddziaływania organizacji według stopnia zagrożenia wyginięciem	
Emisje ścieków i odpady			
[EN16]	38	Łączne bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi	–
[EN17]	–	Inne istotne pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi	–
[EN18]	20	Inicjatywy podjęte w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i uzyskane efekty	–
[EN19]	–	Emisje substancji zubożających warstwę ozonową według wagi	–
[EN20]	39	Emisja związków NOx, SOx i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi	–
[EN21]	–	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia	Stanowią je głównie typowe ścieki bytowe (z biur firmy, toalet na budowach) – nie stanowią one istotnej wielkości, jeśli chodzi o wpływ na środowisko naturalne
[EN22]	38	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem	–
[EN23]	16	Łączna liczba i objętość istotnych wycieków	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Emisje ścieków i odpady			
[EN24]	–	Waga transportowanych, importowanych, eksportowanych lub przetworzonych odpadów uznanych za niebezpieczne (w rozumieniu Aneksu I, II, III i VIII Konwencji Bazylejskiej) oraz procent odpadów przemieszczanych transgranicznie	Budimex nie transportuje, nie importuje, nie eksportuje ani nie przetwarza odpadów uznanych za niebezpieczne oraz nie przemieszcza tego typu odpadów transgranicznie. Każdy kontrakt realizowany przez Budimex oraz laboratoria i wytwórnie mas bitumicznych, w zakresie odpadów niebezpiecznych, współpracują z firmami, które posiadają stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu i utylizacji tych odpadów
[EN25]	–	Rodzaj, rozmiar, status ochronny oraz znaczenie dla bioróżnorodności akwenów wodnych i związanych z nimi siedlisk, na które istotny wpływ ma zrzucana przez organizację raportującą woda i wycieki	–
Produkty i usługi			
[EN26]	20	Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu	–
[EN27]	–	Procent odzyskanych materiałów ze sprzedanych produktów i ich opakowań według kategorii materiału	Nie dotyczy
Zgodność z regulacjami			
[EN28]	–	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	W 2010 r. na firmę nie nałożono żadnych kar za naruszenie przepisów ochrony środowiska. W przypadku jednej inwestycji miał miejsce incydent związany ze zidentyfikowaniem na wyciętych drzewach odchodów pachnicy dębowej. Postępowanie zostało umorzone
Transport			
[EN29]	–	Znaczący wpływ na środowisko wywierany przez transport produktów i innych dóbr oraz materiałów, z których korzysta organizacja w swej działalności oraz transport pracowników	–
Ogólny			
[EN30]	–	Łączne wydatki i inwestycje przeznaczone na ochronę środowiska według typu	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis																																
WYNIKI W WYMIARZE SPOŁECZNYM																																			
Miejsce pracy: zatrudnienie																																			
[LA1]	26	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu	-																																
[LA2]	26	Łączna liczba odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników, według grup wiekowych, płci i regionu	-																																
[LA3]	-	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin według głównych jednostek organizacyjnych	-																																
Miejsce pracy: relacje między pracownikami a kierownictwem																																			
[LA4]	45	Odsetek zatrudnionych objętych umowami zbiorowymi	-																																
[LA5]	26	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych	-																																
Miejsce pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)																																			
[LA6]	-	Odsetek łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach (w których skład wchodzi kierownictwo i pracownicy) ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy	-																																
[LA7]	23	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą według regionów	-																																
[LA8]	23	Edukacja, szkolenia, doradztwo, programy prewencyjne oraz programy kontroli ryzyka, które zapewniają pomoc w przypadku poważnych chorób pracownikom, ich rodzinom lub członkom społeczności lokalnej	-																																
[LA9]	23	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględnione w formalnych porozumieniach zawartych ze związkami zawodowymi	-																																
Miejsce pracy: edukacja i szkolenia																																			
[LA10]	-	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według struktury zatrudnienia	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Stanowisko (wg kategorii zaszeregowania stanowisk)</th> <th>Średnia liczba godzin szkoleń na pracownika (h)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>kategoria 7</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>kategoria 8</td><td>0,3</td></tr> <tr><td>kategoria 10</td><td>0,4</td></tr> <tr><td>kategoria 11</td><td>1,3</td></tr> <tr><td>kategoria 12</td><td>9,4</td></tr> <tr><td>kategoria 13</td><td>12,5</td></tr> <tr><td>kategoria 14</td><td>18,6</td></tr> <tr><td>kategoria 15</td><td>13,5</td></tr> <tr><td>kategoria 16</td><td>18,6</td></tr> <tr><td>kategoria 17</td><td>80,6</td></tr> <tr><td>kategoria 18</td><td>48,3</td></tr> <tr><td>kategoria 19</td><td>119,6</td></tr> <tr><td>kategoria 20</td><td>205,4</td></tr> <tr><td>kategoria Z</td><td>63,8</td></tr> <tr><td>średnio</td><td>14,1</td></tr> </tbody> </table>	Stanowisko (wg kategorii zaszeregowania stanowisk)	Średnia liczba godzin szkoleń na pracownika (h)	kategoria 7	0,5	kategoria 8	0,3	kategoria 10	0,4	kategoria 11	1,3	kategoria 12	9,4	kategoria 13	12,5	kategoria 14	18,6	kategoria 15	13,5	kategoria 16	18,6	kategoria 17	80,6	kategoria 18	48,3	kategoria 19	119,6	kategoria 20	205,4	kategoria Z	63,8	średnio	14,1
Stanowisko (wg kategorii zaszeregowania stanowisk)	Średnia liczba godzin szkoleń na pracownika (h)																																		
kategoria 7	0,5																																		
kategoria 8	0,3																																		
kategoria 10	0,4																																		
kategoria 11	1,3																																		
kategoria 12	9,4																																		
kategoria 13	12,5																																		
kategoria 14	18,6																																		
kategoria 15	13,5																																		
kategoria 16	18,6																																		
kategoria 17	80,6																																		
kategoria 18	48,3																																		
kategoria 19	119,6																																		
kategoria 20	205,4																																		
kategoria Z	63,8																																		
średnio	14,1																																		

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Miejsce pracy: edukacja i szkolenia			
[LA11]	–	Programy rozwoju umiejętności menedżerskich i kształcenia ustawicznego, które wspierają ciągłość zatrudnienia pracowników oraz ułatwiają proces przejścia na emeryturę	Najważniejsze programy rozwojowe Grupy Budimex to: <ul style="list-style-type: none"> • Ekspert – program dla pracowników z dużym doświadczeniem i wiedzą w wąskiej dziedzinie specjalizacji; • Gemini – program wymiany międzynarodowych doświadczeń z większościami udziałowcami Budimexu – hiszpańską spółką Ferrovial. Kilkumiesięczne szkolenie w Hiszpanii z zakresu negocjacji, kontroli kosztów i zarządzania kontraktem; • Talent Pool – program o charakterze elitarnym przeznaczony dla wyselekcjonowanej kadry menedżerskiej średniego szczebla (realizacja indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego poprzez studia MBA, kompleksowe programy menedżerskie, kursy językowe za granicą, indywidualny coaching)
[LA12]	–	Odsetek pracowników podlegających regularnym ocenom jakości pracy i przeglądom rozwoju kariery zawodowej	9,33%
Miejsce pracy: różnorodność i równość szans			
[LA13]	31	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	–
[LA14]	25	Stosunek podstawowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet według zajmowanego stanowiska	–
Prawa człowieka: procedury odnośnie zamówień i inwestycji			
[HR1]	28	Procent i całkowita liczba umów inwestycyjnych zawierających klauzule dotyczące praw człowieka lub które zostały poddane kontroli pod tym kątem	–
[HR2]	28	Procent znaczących dostawców i podwykonawców poddanych weryfikacji pod kątem przestrzegania praw człowieka oraz działania podjęte w tej kwestii	–
[HR3]	–	Całkowita liczba godzin szkoleniowych na temat polityki i procedur regulujących kwestie przestrzegania praw człowieka w zakresie prowadzonej działalności oraz procent przeszkolonych pracowników	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Prawa człowieka: przeciwdziałanie dyskryminacji			
[HR4]	25	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji oraz działania podjęte w tej kwestii	-
Prawa człowieka: swoboda zrzeszania się i prawo do sporów zbiorowych			
[HR5]	26	Działania zidentyfikowane jako mogące stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych oraz inicjatywy wspierające te prawa	-
Prawa człowieka: praca dzieci			
[HR6]	26	Działania zidentyfikowane jako niosące ze sobą istotne ryzyko wykorzystywania pracy dzieci oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków	-
Prawa człowieka: praca przymusowa i obowiązkowa			
[HR7]	26	Działania zidentyfikowane jako niosące za sobą istotne ryzyko wystąpienia pracy przymusowej lub obowiązkowej oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków	-
Prawa człowieka: praktyki w zakresie bezpieczeństwa			
[HR8]	-	Procent personelu odpowiadającego za zapewnienie bezpieczeństwa przeszkolonego w zakresie polityk i procedur danej organizacji dotyczących różnych aspektów praw człowieka związanych z prowadzoną działalnością	-
Prawa człowieka: prawa ludności rdzennej			
[HR9]	-	Łączna liczba przypadków naruszenia praw ludności rdzennej oraz podjęte działania	-
Wpływ na społeczeństwo: społeczność lokalna			
[SO1]	21	Charakter, skala i efektywność programów i praktyk w zakresie oceny i zarządzania wpływem działalności organizacji na społeczność lokalną, włączając wpływ wejścia na dany rynek, prowadzenia i zakończenia działalności	-
Wpływ na społeczeństwo: korupcja			
[SO2]	27	Procent i całkowita liczba jednostek biznesowych poddanych analizie pod kątem ryzyka związanego z korupcją	-
[SO3]	27	Procent pracowników przeszkolonych w zakresie polityk i procedur antykorupcyjnych organizacji	-
[SO4]	27	Działania podjęte w odpowiedzi na przypadki korupcji	-
Wpływ na społeczeństwo: udział w życiu publicznym			
[SO5]	27	Polityka dotycząca udziału w życiu publicznym i lobbingu	-
[SO6]	27	Całkowita wartość finansowa i rzeczowa darowizn na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze według krajów	-
Wpływ na społeczeństwo: naruszenia zasad wolnej konkurencji			
[SO7]	-	Całkowita liczba podjętych wobec organizacji kroków prawnych dotyczących przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji, praktyk monopolistycznych oraz ich skutki	-
Wpływ na społeczeństwo: zgodność z regulacjami			
[SO8]	-	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami	W zakresie kar pieniężnych wskaźnik PR9 (podane łącznie). Nie nałożono sankcji pozafinansowych

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Odpowiedzialność za produkt: zdrowie i bezpieczeństwo klienta			
[PR1]	12	Etapy cyklu życia produktu, na których ocenia się wpływ produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo w celu poprawy wskaźników oraz procent istotnych kategorii produktów i usług podlegających takim procedurom	–
[PR2]	–	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami w zakresie wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo na każdym etapie cyklu życia, z uwzględnieniem rodzaju skutków	W przypadku pojedynczych inwestycji drogowych GDDKiA zarzucała Budimexowi niezgodne ze sztuką wykonanie nawierzchni asfaltowej (m.in. Obwodnica Wyszowska). Budimex nie zgadza się z zarzutami i jest przekonany o prawidłowości wykonanych prac. Spory te zostały rozwiązane polubownie, w drodze dialogu. Firma zaoferowała przedłużenie gwarancji
[PR3]	–	Rodzaj informacji o produktach i usługach wymaganych na mocy procedur oraz procent znaczących produktów i usług podlegających takim wymogom informacyjnym	Specyfika przedsięwzięć budowlanych sprawia, że ich realizacji i, od najwcześniejszego etapu, towarzyszy bardzo dokładana dokumentacja wykonawcza. Wymogi określone są przez przepisy i normy. Dodatkowo wsparciem jest tu zintegrowany system zarządzania
[PR4]	–	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami oraz dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi oznakowania i informacji o produktach i usługach według skutków	–
[PR5]	–	Praktyki związane z zapewnieniem satysfakcji klienta, w tym wyniki badań pomiaru satysfakcji klienta	Specyfika rynku B2B, na którym głównie działa firma, wiąże się z tym, że nie jest możliwe prowadzenie typowych badań satysfakcji klienta
Odpowiedzialność za produkt: komunikacja marketingowa			
[PR6]	–	Programy dotyczące przestrzegania prawa, standardów i dobrowolnych kodeksów regulujących kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu	Specyfika prowadzonej działalności sprawia, że obszar ten nie jest krytyczny z punktu widzenia odpowiedzialności firmy. Niemniej Budimex wdrożył Kodeks Etyki Reklamy w całej Grupie w roku 2011
[PR7]	–	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami regulującymi kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu według rodzaju skutków	–

Wskaźniki GRI

Sym.	Str.	Wskaźnik	Opis
Odpowiedzialność za produkt: ochrona prywatności klienta			
[PR8]	–	Całkowita liczba uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności klientów oraz utraty danych	–
Odpowiedzialność za produkt: zgodność z regulacjami			
[PR9]	–	Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług	W pozycji kosztowej „wyplacone odszkodowania i kary umowne” w 2010 r. wykazano kwotę 3 670 tys. zł, która obejmuje wszelkiego rodzaju kary i odszkodowania (niezależnie od przyczyny)

Budujemy dobre relacje

lokalna społeczność

oszczędność surowców

miejsce pracy

ochrona środowiska

wskaźniki finansowo-ekonomiczne

Budimex SA
ul. Stawki 40
01-040 Warszawa

Kontakt (CSR):

Łukasz Kubiak, Biuro ds. Komunikacji
e-mail: lukasz.kubiak@budimex.pl
tel. (22) 623 61 64
kom. 695 052 455
fax (22) 623 60 14

Budimex SA Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Północ w Warszawie

01-040 Warszawa, ul. Stawki 40
tel. (48 22) 623 60 00, 623 61 81
fax (48 22) 623 61 57

Budimex SA Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Południe w Krakowie

30-969 Kraków, ul. Ujastek 7
tel. (48 12) 684 11 90
fax (48 12) 684 35 29

Budimex SA Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Zachód we Wrocławiu

51-162 Wrocław, ul. Długosza 2-6
tel. (48 71) 393 02 03

Budimex SA Oddział Budownictwa Ogólnego Wschód w Warszawie

01-040 Warszawa, ul. Stawki 40
tel. (48 22) 623 61 32
fax (48 22) 623 60 06, 623 60 22

Budimex SA Oddział Budownictwa Ogólnego Północ w Poznaniu

60-167 Poznań, ul. Wołowska 92 A
tel. (48 61) 861 30 00, 861 32 04
fax (48 61) 867 31 11

Budimex SA Oddział Budownictwa Ogólnego Południe w Krakowie

30-969 Kraków, ul. Ujastek 7
tel. (48 12) 644 51 44, 683 91 05
fax (48 12) 644 56 58

Budimex SA Oddział Usług Sprzętowych w Pruszkowie

05-800 Pruszków, ul. Przejazdowa 24
tel. (48 22) 730 85 60
fax (48 22) 730 85 61

Sąd Rejonowy dla m.st. W-wy, XII Wydział Gospodarczy KRS 0000001764
NIP 526 10 03 187

Kapitał zakładowy: 127.650.490 zł, wpłacony w całości

budimex

ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa

tel. (48 22) 623 60 00

fax (48 22) 623 60 01

www.budimex.pl

Budujemy **dobre** relacje